

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 9 } డిన్న వట్టణము 1923 వ సం॥ జనవరి నెల 25-వ తేది గురువారము } No. 248
సంపుటము ౯ } దుండుభి నా మ సం వ త్స ర ము, మాఖమాస శుద్ధ అష్టమి రు. } సంచిక ౨౪౮

జనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. కలువందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను తెలిసింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తలబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని చాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినది. లక్షి సరిహంజ్వల్య సోమవారపేట, మార్కెట్.
2. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల దేబుబుద్ధను పంపకోరెదను. బాలరామాచార్య, కిరస్తానూరు, చిక్కోడి బెల్ గామ.
3. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల గట్టిబులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుద్ధు మెంటే పంపకోరెదను. ఎన్. అచ్చయ్య, మూలమాస్టరు కిరిగనూర్, బెంగళూరు.

సారస్వతానవము విద్యార్థులకు, శాస్త్రయవాదులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వారు, వీరు యననీల మెదడు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సులభమి.

20 దినములకు సరిపోవు బొవధ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

ప్రాంతి అక్కిడు, నెం 881 తలబు శెట్టి వీధి మదరాసు. వి. పి. ఆర్థులు మదరాసునండి పంపబడెను.

10-594

సాశ్వత వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

శ్రీరాములవారి వట్టాభిషేక క్యాలండరులుకు వ్రాయువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

JUST OUT!!

Gospel of Sri amakrishna

JUST OUT!!

VOL. II CLOTH Rs. 2-4

It contains a further instalment of 28 conversations with his devotees and disciples.

VOL. I BOARD Rs. 2-8

ఆంధ్రభాషలో యిప్పుడే ప్రచురింపబడినది స్వామి వివేకానందగారిచే రచింపబడిన

రాజయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 1-4-0

కర్తయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 0-12-0

భికాగో ఉపన్యాసము రు. 0-6-0

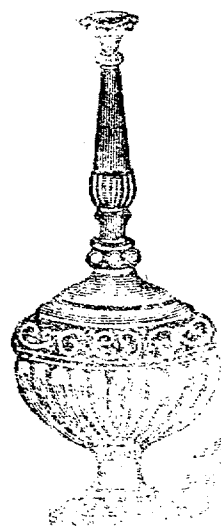
స్వామి బ్రహ్మానందముగారిచే రచింపబడిన గురూపదేశములు

ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

The Manager, Sri Ramakrishna Muth, Mylapore, Madras.

మా ప్రదర్శనగదికి ఒకసారి

దయచేయుడు! (2)

ప్రస్తుత శాఖిమునకు తగిన మొదటిరకం మొదటివన్నీరు చెంబులు, గిన్నెలు, కట్టలు, కంచములు, ౭వూ మతినోసంగుటకు తగిన సామానాలు. దొప్పలు మహాత్మ్యగాంధీ, తిలక్, చరకముగల పతకములు మున్నగు నవి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. చొక్కెపువెండి, బంగారు పూచీగానుండుము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురునామి శెట్టి అండుకంపెనీ నగలవర్తకులు, వైవాభారకోడ్డు మదరాసు.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి శిల్పఖండుశాలు చీరలు తలగుడ్డలు వగయిరా బట్టలు తయారుచేయించుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమాస్కట్టున అమ్మకమునవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు శాఖిము లేనటువంటిన్నీ ఉరికిన ౭వూ బాడలు పడేటువంటిన్నీ శిల్పబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నారు. సదరుమోసము లేకుండునట్లుగాను మా బట్టలు ప్రతిఖండువామైన మాపేరువున్న బొమ్మకటి అంటించి యీ శాఖిము మాయద్రస్సు లేనటువంటి శిల్పబట్టలు మావి కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నట్టువి మూలపే మాపనిమాని కొనవలెను. కొరినయడల ధరలు తెలియపరచెదము. శిల్పబట్టలు ఉరుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. పొ 1-కి రు 0-12-0 ముప్పావలామాత్రమే.

తెలిగ్రాఫ్ అడ్రెసు, } ముప్పన సోమరాజు, వీరాజు
సిల్పగుడ్డు. } పెద్దాపురము, శోబానిపల్లె.

CLEARANCE SALE Only a few Days!!

నగము వెలలు! కొలదికాలము మాత్రమే!! నగము వెలలు!!!

తప్పవనుట! కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి గారి త్వరపడుడు!

బొబ్బిలియుద్ధము నాటకము 1-0-0.

వర్తకులకు కాదు! నగము వెలకు ఈయబడును. భాషాసేవకొరకు!!

ఈ క్రింది పుస్తకము లన్నియు నగము వెలకు ఈయబడును.

Table with 3 columns: Item Name, Price, and Quantity. Items include 'నాటకములు', 'స్వప్నవాసవదత్త', 'అభిజ్ఞానశాకుంతల', etc.

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము కొనువారికే యీ క్రిందిపుస్తకములలో

నేదేనొకటి నగము వెల కీయబడును.

Table with 3 columns: Item Name, Price, and Quantity. Items include 'పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారి నాటకములు', 'పాదు కాపట్టాభిషేకము', etc.

వ్యవహారచంద్రిక, దూపాయి శైలగలది నాలుగణాలకే యివ్వబడును.

సరస్వతీకాలండరు (చక్కనిబొమ్మతో) 0-2-0

చక్కని క్లేజుకాగితములపై నాలుగురంగులతో ముద్రింపబడినది.

12 నెలలకు 12 కాగితములు. తెనుగు పండుగలన్నియు కలవు.

12-కి 1-4-0, 25-కి 2-4-0, 50-కి 4-0-0, 100-కి 6-4-0

మీకు పుస్తకములు నగము వెలకు కావలసిన యెడల మా క్యాలండరుతోని సెట్టెంబరు, డిశంబరు నెలలు చూచివ్రాయుము.

ఉచితము!

ప్రతి ఆర్డరుకు ఒక సరస్వతీ క్యాలండరు ఉచితము.

సంస్కారము:— (శాశ్వతమనునహితేలుపు క్రొత్తనాటకము) వెల రు. 0-12-0

అన్వేషకము (Detective) పరిశోధక నవలలు

0-12-0, 1-భాగము 0-10-0, 2-భాగము 0-12-0 } ఒకేసారి కొనువారికి రు 2-0-0 మాత్రమే

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు.

రాజమండ్రి.

గోదావరీబుక్కు డిపో

షరా:— ఆర్డరుతో నగము సొమ్ముపంపవలెను.

హాపాయింట్లు ఆర్డరు వి. పి. గా పంపబడవు

డాక్టరు బినెంటుగారు

కలకత్తాలో నుపన్యసించుట

28 వ తేదీ రాత్రి కలకత్తానగరమున 57 అనుతోపు చావరీగారి అభ్యుత్థిత్రండ గొప్పవధ జరిగినది. ఆ కథ లో బినెంటుగారు స్వకావ్యమును గూర్చి యొక న్యసించిరి. బిటిషు సామాజ్యంతర్గతమై పార్లమెంటు వద్ద తి

బొంబాయి విరోపీయసంఘము

కార్యదర్శిగారి ప్రసంగము

అధిమాతగారి యభ్యుత్థితన జరిగినవైసంఘసభలో ఆభ్యుత్థులు సీమకు ప్రత్యక్షమై రేట్లతో తగ్గువలకు కారణభూతులై

ఇంతి: వారి: నామోపయోగము, న్యాయముగ నున్నది. మంజుల తమకర్తవ్యముని వదిలి, కార్యదర్శి: క్రాప

తెడ నాటలు అను గొప్ప యుక్తనాకను పకలగొట్టుటకు (పాఠశాలింబి. ఇంతటినాక ఇంతవర కన్నదును నిర్బంధనా

తెనుగు లా గ్రంథములు

Table with 2 columns: Item Name, Price. Items include 'సివిల్ ప్రాజీజ్ కోడ్ లి కాక్టబైండు 5-0-0', 'క్రిమినల్ ప్రాజీజ్ కోడ్ డిటా 6-0-0', etc.

జాతకరత్నము

గొప్ప భగ్గుభగ! జాతకరత్నము అర్థభరితు!

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయు సంక త్వర ఫలితములను క్యాల్క్యులేషన్ రీడింగుతో సహా యెన్ని సంక

[illegible]

ఉన్ని బట్టలు

ప్రదర్శనమునకు బంపబడిన ఉన్ని బట్టలను గూర్చి వివరముగా ప్రకటించుచున్నాము. ఒక్కొక్కటి వందలకొలది ఖరీదగు కాత్మిక్ కలలును ప్రపంచము నంతటను ప్రసిద్ధి కెక్కియున్నవి. ఉన్ని బట్టలను సాగుచుండేది యీ కాలమున గూడ చూసి ఈ ప్రమాదాలైనను కండ్లవద్దకుని యాదరింతురు. కాత్మిక్ రమణి ప్రపంచమునాని మరియొకటిగాను పట్టి నానిని తయారు చేయబడును. అందుచేయుటయందు జాపనదేశీ నిపుణత్వము, కాలవల, స్వచ్ఛతయు యంత్రములలో తయారు చేయబడిన వానికంటె నుండును. కాత్మిక్ రమణ చలి యధికముగను చాల మానముగాను ఉండును. అప్పుడు ఇండ్లనుండి కదలజాలవుట ప్రజలు ఈ ప్రసిద్ధి జూచుదురు. ముఖ్యముగా స్త్రీలు కడికి దినమునకీ విధముగా మూడు నాలుగుకాల కూర్చిని సంపాదించుదురు.

ఇతర వస్తువులు

గతమునందు కేవలము ఖాదిబట్టలేగాక, ఖాదియత్పత్తి ప్రచారమునకు సంబంధించిన యితర వస్తువులగుడ ప్రదర్శనకు బంపబడిన. దేశీయరంగులనుగూర్చి తెలుపుటకు వాడుక పి. సి. రే గారి పత్రమువారు కొందరు వచ్చిరి. దేశీయరంగులను గూర్చిన వాక్యములకంటె ఇంగ్లీషు హిందీ, పుస్తకములు అచ్చట విక్రయించబడిన. వీరుగాక గ్వాలియరు, చీనాగులనుండి కొందరువచ్చి దేశీయరంగులనుగూర్చి ప్రదర్శనములను జూచిరి.

ఆంధ్ర, బీహార్, సత్యాగ్రహ శ్రమములనుండి వచ్చిన వారిలో కొందరు కాటముల త్రవ్విరి. బీహారు స్త్రీలను అనేకుల నాకర్షించి గతి గాను. మూల వదల ప్రదర్శనముల వద్దకు అనుక్షణముగా ప్రేక్షకులు మూడు చుండిరి. వీరిలో తెల్ల ఆంధ్రవీరము వాడు నిమగ్నమునకు రిక్షలులు కడకగతికిరి.

అగి వారమునకు అనేకవిధములగు కాటములు బంపబడిన. దర్బారుగానుండి యొకటి ఒకచిన్న యంత్రముకంటె కాటములు బంపి వారిలో నిమగ్నమునకు రిక్షలులకన్న నెక్కువ వదలకుండు విలువ కలుగెను. ప్రాంతరకపు రాజుమహోదయ 7 తేది 8 గజములకు కడకగతియు, మూడుగూడ సామాన్య పురాణములలో వచ్చెను. తేదీ వందెను. బెంగాలునుండి యొకటి అభివృద్ధిచుండును. 2 లకు అమ్మడిరాటము నుబంపిరి. అది ఆశ్రమము సమీపించును ఆరాటము లేతికనుండినను, గట్టి పండెను చాల అందముగ నుండెను. ఇంకను ఎన్నియొకటిగాను బంపెనుకాని పరిమితికారల నిర్ణయమునకు వదిలిపెట్టెదము.

ఏకలవ వేయుట కొక బ్రహ్మాండమగు యంత్రమును ఒకరు పంపిరి. కాని రెండుదినములు చూడగా అది పడల నెండుకు పనిచేరలేక పడెను. ప్రస్తుతస్థితులలో నిట్టి యంత్రములవానిని గ్రామములలో బెట్టుటవలన వానిపనిముట్లు కేడిపోవునపుడు చాల కష్టముగ నుండును. సత్యాగ్రహ శ్రమమునండి యొక విశ్వాద్ధి ఏనుగు కేయు సాధనమును జూపినపుడు బీహార్ స్త్రీలు ఆచ్చెరువొంది వారును ఈవిధముగ 40 మందిలు 60 క నెంబరు వరకు కడకగతికిరి. కాటములందు వలెనే ఏనుగులను ప్రారథనము చేసి వాగుగ కరిగియుండును.

పట్టు

పట్టుబట్టల ప్రదర్శనముగూడ అకర్షణకరముగ నుండెను. బీహారు క్రమ దొకడు టన్నూరు సిల్క ఎట్టు తయారుగునో చూపెను. పట్టుగుట్టు ఆధిమగ కడపులకుండును. వానిని తెచ్చి పట్టుపురుగులతోపాటు కేడినీళ్లలో కేయుదును. అప్పుడు గూళ్లనుండి పట్టును తీసువచ్చును. మౌగావట్టును అట్లే తీసువచ్చును. బ్రతికియుండేది పట్టుపురుగులను ఇట్లు ప్రారముగ చంపుట ఆహ్వానకరముగ గన్పించును. మనవీచమగు సంకల్పికిరకు బ్రతికి యుండేది జీవములను. ఇట్లుచేయుట ప్రారముగ ప్రేక్షకుల కెల్లవలెను కన్పించియుండును. పూర్వ మొక కాలమున నింగ్లాండునందు మంచితలు ఈకలకు కేటోపీలలో కేసికొని చూచియుండెడివారు. ఈపట్టు ఉత్పత్తియు కానిని బోధించుదును. ప్రభుత్వ ప్రాంతమీ నీచమగు నాగరకతకు క్రమముగ విద్యదాగ మూలని తలంపవచ్చును.

ఈ ప్రదర్శన కరమగు రీతిగాక, వేరు వేరుండి నది ఎండి పట్టు ఉత్పత్తి. ఇందు పట్టుపురుగులను కైవిధముగ వాడెట్టిచంప నక్కరలేదు. కాని మాత్రమేయును. ప్రదర్శన నిర్వాహకుడు పట్టుకత్తితిగూర్చి ఘోషముగ కల్పించుచు ఆకేదనపడుచుండెను. ఈయండి పట్టుపురుగులను, అనోపారముగను నుండెను. దీనినిగూర్చి ప్రత్యేకముగ నొక వ్యాసమును వ్రాయవలసియున్నది. ఇది గృహపతి క్రమ కేంద్రమేని కరియుండును.

ముగింపు

సాంజుటికి ఖాది ప్రదర్శనము వలన అనేక లాభములు చేకూరును. స్వరాష్ట్రపురియొక్క ఖాదిప్రచారకుల సమావేశ మొకటి జరుగను. క్రమివాచకు తమతమములను అనుభవమును తెలుపుకొనిరి. ప్రదర్శకుల పాట్లనుగూర్చి కేసిన ఏనుగులకై వారణసిద్ధివాదలను ప్రకటించుచు ఈ వ్యాసమును ముగింపుచు క్షిప్రము—ఎండు ఇండియా.

హిందూ ఆధ్యాత్మిక సమాజము

అనేక వర్తమానములను మనము స్పష్టముగా నిర్వచించుటకై "ఆధ్యాత్మిక విషయము" లను సామాన్యముగా భావించుచున్నాము. వీరద్వైతముల యందలి సత్యావస్థలను సుక్రమమైన క్రాస్త్రుతరీతన వలన నివృత్తిపాతముగ ప్రత్యక్ష ప్రమాణములను నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది. ఇట్టి క్రాస్త్రీయపరిశోధనలేమిదని నను దేకముతో, నీ హిందూ ఆధ్యాత్మిక సమాజము తెలియజేసితి. తత్వపరిశోధనయందు మనప్రాచీనులవలంబించిన సాధనములను ఆయా ప్రత్యేక సాధనముల ప్రయోజనకారక లక్షణాలను నిచ్చిన వనుటకు సువిధములేదు. ఇందుకు మహాముఖుల చరిత్రకే దృష్టాంతములు. కాని వాడు అనుభవనిధముగా గ్రహించిన సత్యములను ప్రాందపులు మాత్రమే కాక శర్యమానకాంతియును విశ్వసించునట్లు చేయుటకు ప్రాచీనయోగ సాధనలు కాక ఆధునిక క్రాస్త్రుప్రమాణము కావలసి యున్నది.

సత్య మనుచి సాధననియొక్క ప్రత్యేకానుభవకే వేద్యము మాత్రమే కాక సత్యజాగృతార ప్రమాణ సమీక్షములు యుజ్యేయమైనవి. మూల సిద్ధాంతమే సాధ్యతకాస్త్రుతరీతన సత్య అభ్యుదయ. క్రాస్త్రుప్రమాణకేంద్రమున నున్న సత్యమును నిరూపించుట క్రాస్త్రుజ్ఞులకు అన్నికాటనవారును అభిసంపద పూర్వక గౌరవము నొసంగెదరు. ఇటీవల ప్రాన్య, జర్మనీ, అమెరికా దేశములు సత్ జగదీశవంద్రబోనుగారికి నొసంగిన స్యాగర సత్కారములే యందుకు ప్రజల నిదర్శనములు.

స్వాతంత్ర్యోద్యమ, క్రాస్త్రీయోద్యమ ప్రత్యక్ష ప్రమాణ పూర్వకమగు పరిశోధనలవలన సత్యావస్థలను చేయుటకు ఈ సంఘము ముఖ్యోద్యోగము. ఆస్తియు గాక సంక యాత్మకులు గూడ నీ సంఘసభ్యత్వమున కర్హులు. బహుజనాభి ప్రాయోజనంక మాత్రమేన యే విషయమును సత్యముగా స్వీకరించని ప్రతి సభ్యుడును ప్రమాణము చేయవలెను. ఇంతియు కాక ప్రతి సభ్యుడును తాను నిరూపించు సిద్ధాంతమునకు నిత్యక పూర్వకమైన క్రమానుసారము జూపవలెను. స్వాధ్యాపరియోజుట యెట్టిప్రమాణము చేయవలసి యున్నదో, ఎట్టి సాత్వ్యము చూపవలసి యున్నదో యట్లే యీ సభ్యులందును చేయవలసి యున్నది.

ఇదిగాక యీ సంఘసభ్యులవల్ల స్పష్టముగా సామోజివవలన విషయములను వివిధగా ప్రచురము చేయవలెను. ఈ సభకారు పరిశోధించవలసిన విషయముల అనేకములుగలవు. అందు వలన కథికులు ప్రత్యేక కాలముగా నేర్పడియేలైన నొకటిరెండు ఆధ్యాత్మిక సమస్యలను పరిశోధించుటకు గడంగవలయును. క్రాస్త్రీయలలోకల్ల సాధ్యాత్మిక విచారణ యగ్రస్థానము కనీంచినను వివిక విషయాల క్రతలన దానిని నిర్లక్ష్యము చేయుచున్నాము. మనకు దూరాలోచన లేమిచే నైవికమే ప్రధానముగా నెండి యాధ్యాత్మిక విషయములను మూఢనమ్మకములుగా భావించుచున్నాము. మనకు దృష్టి మందగించుటవలన బాహ్యవిక సాధ్యముల కాసంకెడి యాదీతిసంకర విషయములను సరకు గొనుటలేదు. జీవుడీయూపాధిని వదలిన పిమ్మట శేషమనను విషయముతో మనమింతవరకును సాంకరవాద సిద్ధమైన నమ్మకముల మీదనే సాధారణదీయున్నాము. కాని యిటీవల చేయబడిన క్రాస్త్రు పరిశోధనలన శేతద్వైతములు నిదర్శన పూర్వకముగా ఋజువు చేయవచ్చుననియు, అనుభవనిధము చేసికొనవచ్చుననియు దృఢపరచబడినది.

సూక్ష్మచీరమునుగూర్చిన యిట్టి పరిశోధనలవల్ల లభించు ముఖ్యఫలిత మొకటిగలదు. మనకు ప్రేమాస్పదమైన వ్యక్తులైనట్టివారియొక్క ఆత్మలతో సమావేశమండి సంభాషించుటకన కాకము గలుగుటయే కాక మనమీమాంసాచీరమును విడిచిన పిమ్మట యెట్టి యాధ్యాత్మికదీకలను మార్పులను బొందగలనో తెలిసికొనవలయు.

మనమీలోకమున నున్నంత కాలము నీ ప్రపంచ కృతకరమునే చూచుకొనవలసియున్నదని కొందరి నమ్మకము. కాని యిది జురభిప్రాయము. జడప్రకృతిని యాధ్యాత్మిక ప్రకృతికిని, అభివృద్ధిగు సంబంధముగలదు. స్థూల ప్రపంచము సూక్ష్మ ప్రపంచముయొక్క లీలయేయున్నది. ఈ విషయ మనేకులకు వింతగా దోషవచ్చునగాని యిందలి సత్యము క్రాస్త్రుజ్ఞులచేత పరిశోధించబడి సహేతుకముగా ఋజువు చేయబడినది.

ఈ విషయములో బ్రజలజ్ఞానత్రయండుటచే, తత్వజ్ఞులు సామర్యముల బోధించవలసియున్నది. అట్టి జ్ఞాన ప్రచారమువలన బాధి యుద్ధరింపజుడు. మూలపురుష వ్యక్తునిని సజ్జచూడు దీక్షాసంతర జీవిత మెట్టిదో స్పష్టముగా బోధపడును.

ఈసంఘాద్దేశము లేవనగా?

1 కీరీరమును విడిచినయొక్క యేమి చేయుచున్నదో పరిశోధించుటకై కొలదిరుటులనులను కేర్చి యొక పరిశోధక మందలిగా నేర్పరచుట.

2 అట్టి పరిశోధకమందలములకు నలహా నిచ్చి సాయపడుట.

3 గతించిన జీవులతో సమావేశమును జూచి సంభాషించు విషయములలో క్రమమైన పరిక్షచేయుటకు ప్రజలకు నెక్కువ యవకాశము నిచ్చుట.

4 మన క్రాస్త్రీయలలో నిర్వచించబడియున్న సాధ్యాత్మిక సత్యములను నిదర్శనపూర్వకముగా ఋజువుచేసి పృజలకు తెల్లదీశేయుట. మానవులు వివిక విషయాలలోకల్యము నిర్మాణ మొక్క అజ్ఞానమును వారక్రొలి మరచియుభక్త్యమును జోగ్గాట్టుట.

5 ఆయా విషయములను గూర్చి యుపన్యాసముల నిచ్చుటకు నేర్పాట్లు చేయుట.

6 సభ్యులయొక్క యాధ్యాత్మిక కేసభివృద్ధి పరచుటకు దోడ్పడుట.

ఈ యుద్దేశముల నెఱవేర్చుటకు సాపేక్షపడవచ్చు సంఘములలోని సభ్యులు తరుచుగా సమావేశమై పరిశోధనల జేయుటకు నేర్పైన నొక ముఖ్యపట్టణమందొక వికలభవనము యీ సమాజము యొక్క స్వాధీనములో నుండవలెను. అయీ విషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములను ఆధ్యాత్మిక విషయములను పరిశోధించుటకు వలయు పరికరములను శ్రీమంతులగు శేషియ సోదరుల సహాయమున నేకరింప వలసియును. 3. పరిశోధన చేయుకొడి వి

పాయములను క్రత్యసహాయమున శేషులని యున్నదని దయ మనవిచేసియున్నాము.

ఈ సంఘవిధిని వినియోగించు సభికారమును, సంఘనిర్వహణమును ఈ యాధ్యాత్మిక పరిశోధనయందు క్రద్ధ గలవాడే యెక్కుగింపబడును.

కావున తజ్ఞులైన చతురతులు యీ యుద్దయమును సఫలీకృతమొనరించు విషయమై దిగున సంకతముచేసినవాడో నం ప్రదింతుటకై ప్రార్థింతులు. ఈ విషయమును గూర్చి చేయబడు నలహా లన్నియు క్రద్ధతో గమనింపబడును.

వి. డి. ఋషి
జడ్డి ఆల్వోర్ట్ ఫోర్టు యందూరు,

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

క్రికీషులకు శంకాన రామఅయ్యంగార్
జనవరి 28:—గడతిన దినమునకు నెల 80 కేడిని పరమ పతము జొంకిన క్రీమాకా ఎ. శంకాన రామఅయ్యంగార్ గారి యందు పురజనులకు గల ఆదరమును చారి మరణమువలన పురజనులకు కలిగిన దుఃఖమును తెలియజేయుటకై ఈనెల 17 కేడి పౌర మహాసభ యొకటి నెంకటగిరి కాటాగారి కళాశాల భవనమున సమావేశమయ్యెను. అనేకమంది పౌరులు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీయుత శైలదేవీలు కేంగయ్యవంతులుగారు సభాధ్యక్షత వహించవలయునని శ్రీయుత కాకటాల శీరామశాస్త్రిగారు ప్రస్తావించగా, సభ్యుల అనుమతిచిరి. శ్రీయుత కేంగయ్యవంతులుగారు సభను ప్రారంభించి, క్రికీషులకు శ్రీ అయ్యంగార్ గారు 1901 క సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలలో నెంకటగిరి కాటాగారి క్రధానోపాధ్యాయులుగా నియమింపబడిరినియు, నాటినుండియు 21 సంవత్సరములు క్షాణియముగ పాతకాలను అభివృద్ధిజేచ్చి అన్ని విషయములయందును రాజధానిలలో అత్యుత్తమ పాతకాలలలో నొకటిగా పరిగణింపబడునట్లు కృషిసరిపి సఫలమైనదియు, అయ్యంగారు గారు బాలరయెడ మిక్కిలి దయాధృవ్యుల యుండునట్లు కత్తిచుండుండేది వారనియు, మంచి ఉపాధ్యాతలుగనెయు, విద్యావద్ధులు నూనూనూచుండు కలిగి విశ్వాధ్యులచే సన్మానింపబడుచుండేది వారనియు చెప్పిరి. పిమ్మట నొకవిద్యార్థి కొన్ని పద్యములను శోకరసముక్కుల్ల చదివెను. అంతట అయ్యంగారుగారి మరణమువలన పౌరులకు కలిగిన దుఃఖమును తెలుపుచు అయ్యంగార్ గారి సాధ్యత్వమును కొనియాడుచు ఉన్నత పాతకాలను కళాశాలగా మార్చునంతటి అత్యున్నత స్థితికి తెచ్చునట్లు చేయుటకు 21 సంవత్సరములు నుండి వారి నిరంతర పరిక్రమము అవిచ్ఛిన్నమగు భక్తియు ముఖ్యకారణములనియు తెలుపుచు పురజనుల సానుభూతిని వారి కొమాడుని కిని, కుటుంబమునకును తెలియపరచుచు, నొక శిశ్వాసమును శ్రీ యశ ఒంగోలు నెంకటరంగయ్యగారు ఉపహరించిరి. దానిని జవాబ్ అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబు గార్లు ఆహరించిరి. సభ్యులెల్లరు లేచి నిలిచి తిర్వానము సాహరించిరి. శ్రీ అయ్యంగారుగారి జ్ఞాపకార్థమై సభియైన స్మరణచిన్నము శేర్పర్కుట కొకసంఘమును నియమించుటకు శ్రీమాకా మదేభూషి వరసింహాచార్యుగారికి శిర్వానము నుపహరించిరి. దానిని శ్రీయుత విస్వాకాశగారిపాలరావుగారు ఆహరించిరి. సభ్యులంగీకరించిరి. అంతట సభముగి నెను.

స్మరణచిన్న సంఘమువారు త్వరలో సమావేశమై తత్కార్యనిర్వహణమునకు కృతకమొనరెదని తెలియచున్నది.

రాజకీయ విరుదముల విక్రయము

విచారణసంఘ నివేదికము

హెండర్సనుగారి ప్రత్యేకనివేదికము సంపుట

రాజకీయ విరుదముల విక్రయంప బడుచున్న వనియు, అధికారము నందున్న రాజకీయ పక్షమువారు తమ పక్షపుముల ధనమును విరాళముల నొసంగువారి కివిరుదముల నొసంగుచుండెడిదియు, బీటీఎస్ పార్టీమేటు సభలయందు పెద్ద ధర్మ జరిగెను. ఈ విషయమును విచారించుటగా నొక రాయలుకవిమను నియమింపబడెను. ఈ కవిమనునందు దండిన (ప్రభువు(అశ్వత్థుడు) దండెయ్యన ప్రభువు(దేవన్న(ప్రభువు, అర్ధర హెండర్సను, గర్ ఎవిలిను సినియ, ఎం. పి. గర్ సామ్యుయేలు వూర ఎం.పి.నల్. జి.కామడకు మార్పు ఎం.పి.గార్లపై సంఘ మునకు సభ్యులు నియమింపబడిరి. "ప్రత్యేక గౌరవము నంద నర్హులైన వారివారుములను రాజుగారికి నివేదించుటయందు ప్రధాన ముఖికి సహాయమునట్లుట" గాను నూచనలగానింపవలెనని ఈసంఘము గోరబడెను. వైస్రభ్యులెద్దులలోను అర్ధరొక నివేది కమును ప్రకటించిరి. అర్ధర హెండర్సనుగారు వాటిలో నేకధ వింజబాళ ప్రత్యేకాభిప్రాయమును ప్రకటించెను. నివేదికము కందు, కీయ విరుదముల గురించిన కామ్యునిస్టు మును

రాజకీయ గౌరవములు

వేరములు-ప్రధానమంత్రిలు

రాజకీయ విరుదములవలననే ప్రస్తుత యాంధోళనము బయలుపడి ఈసంఘనియోజనమునకు కాగజమయ్యెను. రాజకీ యగౌరవ విరుదముల అవశ్యకతను గురించియే భేదాభిప్రాయ ములు కలవు. కాని ఈవిషయమును గురించి విచారించుట సంఘ మువారి పనిగాదు. విచారించ బడిన సాక్షులలో చాలమంది ఇట్టిరాజకీయ విరుదము లావశ్యకమనియు శ్వాసవనియు చెలి పిరి. అంతియగాక ఈ ఆచారము, అగ్లజేత ప్రభుత్వముగందు పాక్షిక ప్రభుత్వవిధానము బయలుపడినప్పుడే బయలుపడెను.

రాజకీయ విరుదముల నొసగుటయందు గత 30 వత్సర ములందు వివిధపక్షముల ప్రభుత్వమువా కలంబించుచున్న విధానము స్వల్పవిషయములకు దిగ్భ-కాదాపు ఒకేవిధముగ నుండెను. రాజకీయ విరుదము అందు వారిని రెండుతరగతులుగ విభజింపవచ్చును- (1) కామ్యునిస్టు సభాసభ్యులు (2) కామ్యునిస్టు సభాసభ్యులుగాని సామాన్య పౌరులు. రెండవతరగతికి చెందిన వారివారుములన, రాజకీయపక్షముయొక్క విరాళముల కార్య దర్శి ప్రధానమున ప్రధానమంత్రికి నూచించును. మొదటితరగతి వారి వారుములలో రాజకీయ పక్షముయొక్క అధ్యక్షుడు నూచించును. సామాన్యముగా సభ్యులదే విరాళముల కార్య దర్శిగ నుండవచ్చును. ఈ ఇరువురును వేరు వేరైనయెడల అధ్యక్షుడు ప్రధానమున తన నూచనము కార్యదర్శి కెంతవరకు పంపునో తెలియదు. ఈ ఇరువురును సులభమిడియో సులభ దింపకయో ఇట్టివారుముల పట్టిక ప్రధానమంత్రికి నివేదించ బడును. వై ఇరువురి పట్టికలందును తేని వారుములనుగూడ ప్రధానమంత్రి కేర్పరచును.

గౌరవములందదగినవారి వారుములను ప్రధానమున నూ చించునది వీరిరువురయిన ఎంచరాదు అన్నివైపులనుండియొకభా ర్యులకేముదు వారుముల నూచించుచు లేఖలు కేరును. సామాన్యముగా విరుదము నందవలచిన వారుకాకపోయినను వారి స్నే యులు నూచనల నొనర్చుచు లేఖలు వ్రాసెదరు. పార్లమెంటు నందలి సభ్యులు తమ స్నేహితుల వారుములను నూచించెదరు.

ఇట్టివారి నూచన లిప్పటినుండియు ప్రధానమంత్రి తనకు నచ్చిన వారి వారుముల నేరకొనును. వారుములనూచించిన వారి నుండి నూచించబడినవారి యగ్గతలను గురించి ప్రధానమంత్రి విరుదముల చెలిసికొనును. ఈ కథముగా వారికి చెలిపబడ్చిన సమాచారమువై వాటిదాధారపడియుండును గాని, అందలి యగ్గతా సర్వతలను గురించి అతనికే నెట్లక భారము మోపు టకు వీలులేదు. నూచించబడినవారి బందరి యగ్గతా సర్వతలను గురించియు వారికి స్వానుభవజ్ఞానముండుట అసంభవము. పార్టీ నిధులకు విరాళముల నొసగినయెడల విరుద మొసగుబడు నను భేములనుగరించి మిక్కిమై తెలియునాయని మేము చాలమంది ప్రధానమంత్రియుల ప్రశ్నించితిమి. వారికట్టి విష యములేనియెడల చెలియవని వారు చెలిపిరి. విరాళముల కార్యద ర్యులు రాజకీయ పక్షాధ్యక్షులనుండి గూడ నిట్టి ప్రత్యుత్తరమే వచ్చెను.

ప్రతి రాజకీయ పక్షమునకును మూలధన ముండునను విషయము అందరకు చెలిపినదే, అధునికాలపు ఎన్నిక

లందట్టి నిధులకావశ్యకత యధికము. తమకు వివిధముగ మూలధనము కేటావినతో చెలువును, నిరువురు, రాజకీయ పక్షాధ్యక్షులు తమ లెక్కలను వెలియ జేసిరి. తమకు చెలిసినంతవరకు, విరుదముల నొసగింతుకు బదులుగా ధన మును తుచ్చుకొను లెక్కనును జరుగలేదనివారు నొక్కపలికిరి.

కొంతమంది, రాజు విరుదల నిష్పించువారుల వనియు, పార్టీ నిధులకు కొంతనియమిత ధనమొసగిన యెడల విరుదల నిష్పించెద వనియుజెప్పి వేరముల కువిచ్చెదవారు కొందరుండు రు. వీరినెట్లులని పిలిచెదము.

టోటులు వేరములకు దుర్బుట ముందు, విరుద ముల పట్టికను దయారజేయు సభికారుల యనుమతిని తుచ్చు కొనకయే వారు తమ తమ తమ వరు విగ వచ్చును. తిరుమనకు నూచించబడుటకు, ఇదివరకు పార్టీకి ఎట్టి నేరయైన నొనర్చిన యెడల, పార్టీయంతే సభ్యుడైనను ఆతని నేరను గురించి అధికముగ ప్రశంసించుచు ఆతనికి విరుదము నొసగలేదను నూచనను బలపరుచును. తమకుగూడ కొంత లాభమును నటించు జూచుకొనును గాన అగలు వేరము విషయము ఇతరు లెవ్వరికిని చెలియకుండ పార్టీ ప్రమాఖుంకు తనకును విరుదను గోరవారికిని మూత్రమే చెలియగట్లు టోటు ఏర్పాటు జేయుచును. పార్టీకి నేరయొనర్చినవారు సాక్షులకు విరాళ ముల నొసగుట తన-నేరము. అట్టి విరుదముల గోరవారు

ఎవ్వడో ఏదోవిధమున కొంతనేక నొకర్చియుండురు. పార్టీనిధికి విరాళములను గాని పార్టీ రాజకీయములందు నిజవారులు. ఇది యిట్లుండగా, జేతమునకెట్టి నేరయొనర్చిన పార్టీనిధికి కొంత విరాళము నొసగి సంతోషపడెదను ఆతని విరుదల నందు టు, సన్మాన్యతలను కందరకును చాల కష్టముగ నుండును.

ప్రధానమంత్రికి నిజమనము లన్నియు తెలిసినయెడల అట్టివారి వారుములను విరుదముల పట్టిక యందు కేర్పరచు, అధా ర్థవిషయముల వారికి చెలియటకు వీలగు నూచనలు గానిం చుటయే మాపని.

ఒకసంఘమును నియమించుట

ఇరుదులగాను ఒక చిన్న సంఘమును నియమించుట అవునరవని మాయభిప్రాయము.

ఇందు ముగ్గురికంటె సభ్యులు సభ్యులుండ నూడదు. వీరు వ్రీవీ కాన్సిలునుండి నియమింప బడవలెను. ప్రభుత్వము నందు సభ్యులుగనున్న వారిన్నాకొనబడ జాలరు. ప్రధానమంత్రి వీరిని నిర్ణయింప వచ్చును. పార్టీ, ప్రభుత్వమున నెంతకాల ముండునో ఈ సంఘముగూడ నంతకాల ముండును. ఈ సంఘ మున కొక కార్యదర్శి యుండవలెను. సివిలు సర్వీసు యాంధ్రోగి నొకరిని, ఆతని మామూలు కార్యము లొగిలిపి ఈ కార్యమును గూడ నొనర్చుటకు నియమింపవలెను.

ప్రధానమంత్రి విరుదముల పట్టికను తయారుజేసిన తరు వాత రాజుగారివద్దకు పంపక పూర్వముసంఘమునకు పంపవ లెను. అందలి ప్రతిపేరునకు ప్రక్కను ఈయనెంచిన విరుద మును ఆతడొనర్చిన నేరను వివరముగ చెలుపవలెను. పార్టీ కార్యదర్శియు పార్టీల అధ్యక్షులును వారినుండి విరాళములు వచ్చు నూచనలులేనిది ప్రాచీనములముగ సభ్యు మొసగునలెను. పట్టిక యందలి వారుమును ప్రధానమున నూచించిన సభ్యు ని పేరుగూడ నందు వి వ రిం ప వ లె ను. ఈ వి వ ర ములు చెలిసిన యెడల నీ సంఘమువారికీ కృత్యలను గురించి ఆమోక్షిదీసి విరుదములను గనగొనగలరు. అట్టిపేరును వదలివేయు టుచితమని వారికి దొచ్చిన యెడల వాసంఘము వారిట్లు శిశా ర్థు జేవలెను. సంఘము వారుప్రతిపాటులముగ సలహానిచ్చినను నూ డవారికి విరుదోపగుటకు ప్రధానమంత్రి, పట్టుపట్టుగెడల నూచనలపట్టికతో పాటుఅవిషయమును సంఘమువారు గానించి నసలహాను గూడ రాజుగారికి నివేదింపవలెను.

ఈ సందర్భమున రెండు విషయములను స్పష్టపరచవలెను చుంటిమి.

ఈసంఘమువారికి, ప్రధానమంత్రినుండి వచ్చిన పట్టిక యందు నూకన వారుములకేర్పరుటగాని, లేక అందు కొందరినే ఏటకుగాని అధికారము లేదు. విరుదముల సంఖ్య క్లిష్టతలే నని వారు దలంచినయెడల "బి" కంటె "ఏ" కు ఎక్కువ అర్హతగలవు" అని నడువగూడదు. అందలి కృత్యల చర్యలను గురించి వివర్ణించి ఆతని అనర్హతల గనపరచుట మాత్రమే వారిపని.

ఈసంఘములన, రాజుగారి యెడలను, వారిశ్వాశాత్రుల యెడలను ప్రధానమంత్రిగల శాధ్యక యంతమాత్రమున కగ్గిం పబడగూడదు. ఈవిషయమున రెండుపార్టీమేటులు సభలందును ప్రభుత్వసభ్యులు చెలిపిన దానినంతయు వివరించుట అవునరము

గాను. 1917 సం॥ అక్టోబరు 31 వ తేదీన ప్రభుల సభయందుగా వింపబడిన తీర్మానము నూచావించిన వాంతు -

ఈక్రింది విషయములను ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఆచరణలోనికి దీసికొని రావలెనని ఈ సభవారుగోరయిందేరి.

(1) ఏదీటిను పౌరునికే గాని విరుదముల గౌరవ మొసంగుచున్న-అట్టిపౌరులు రాజనంత సంఘముగాని, నాకా వైని క సివిలుసర్వీసు కాఖిలారు ద్యోగులుగాని యెడల - విరుదము లపట్టికతో పాటుఅట్టి గౌరవ మొసంగుటకు గలకారణములను గూడ ప్రకటింపవలెను.

(2) గౌరవమునకు గాని విరుదమునకుగాని నూచనగా వింపి తొర్రము, అట్టివారు రాజకీయపక్షముల నిధులపట్టి విరాళముల నొసగలేదనియు, ముందు ఒకగునూచనలు లేదనియు ప్రధానమంత్రి విరుదములగనగొని సంత్కృష్టి నందవలెను.

ఈతీర్మానము నవంబరు 6 వ తేదీన కామ్యునిస్టులయం కామోదించెదను. ఈతీర్మానము తప్పక ఆచరణలోనికి జేవ కలయునని ఈసంఘమువారిభిప్రాయముగానుంటి.

ప్రధానమంత్రి, ఈవిషయములందు వైస్రెంటువలెవిక విధ ముగ సంత్కృష్టించుటకు వీలగు నూచనల గానింపటకే యె ట్లిందికమిగాని, ఆతని అధికారమును కగ్గింప యెట్లింపుటలేదు.

టోటింగునకుశిక్షలు

ఎవరివద్దనుండియేని పాక్షిక నిధులకు ధనమునిష్పించి అందుకు ప్రతిఫలముగ పేర్కెదముల నొసంగు జేయటం కెట్లింపు టోటులకు శిక్షను విధించుటవొన ఒకకామ్యునిస్టులవై. ఇట్టికేసులును శిక్షలు ను అధికముగ నుండునని మేమెంచుటలేదు. ఇ న ను ఇట్టి కామ్యునిస్టులవలన వైన మేము టోటులని కలచిన తరుతివా సంఖ్యతగు ను. ఇట్టి వాతుండుట ఏసంఘమునైనను కళంకమే.

విరుదములకు బదులుగా విరాళముల నొసగ నెంచిన వారికి గూడ శిక్షవిధించు టుచితము.

ప్రతివత్సరమున ఒకసంఘము విరుదముల సంఖ్య కల్పయింప బడవలెనని కొందరు నూచించిరి. ఇది సాధ్యమగునని మేమెంచ జాలము. విరుదముల నొసంగుట రాజుగారి ప్రత్యేకపాత్రు రాజుగారి పాత్రులకు నియమము లేర్పరుచుటకు వీలు లేదు. అనీరాజీగారికాలమునుండియు రాజుగార్లపేరునకు నూచయోగింపుట వట్టపచ్చుకముగ నెంచబడుచుంజెను. అంతియ గాక సామాన్య కార్యచరణయందు రాజకీయ సభ్యులకలస మునుండుచు రాజుగారిపాత్రు నువయోగించుచుండవలెను ఒక సామాన్యనటుంబునంబాతునినిలాదానెలరుగ నియమింపవల నేవచ్చుననుకొనుదు అప్పుడాతనిని ప్రభువుగ జేయుటకు రాజు గారికెట్టి అంశములు నుండరాదు. ఈవిషయమును గమనించి సాధ్యము గాకపోవుటచే వదలివేడితిని చెలువుటకే నిదర్శన మున జాపితిమి. ప్రతివత్సరమున ఒకసంఘములచిన విరుదముల సం ఖ్యను కడుంతదామే నిర్ణయించుకొని ప్రధానమంత్రిలూ విధము ను అనుసరించినయెడల సత్తిపరకను నియమగనవలెను.

హెండర్సనుగారి యభిప్రాయము

అర్ధర హెండర్సనుగారి అల్పసంఖ్యాక నివేదిక మీక్రింద చెలుపబడెను.

వానహోద్యోగుల నివేదికనునంతను నేవామోదించబాలక పోయినంతకు చింతించుచుంటిని కాని విరుదముల నొసగుక్రమ మును గురించి వారినివేదికయందు చెలుపబడిన విషయముల నేనంగీకరించు చుంటిని.

ఈసంఘమువారిని, విచారించవలెనని గోరింపినయుములు సంకుచితములుగ నున్నన, సంఘమువారుచాల లేలిక గానింకననే కివిషయములను విచారించినయెడల చాలలాభముగ నుండేది. "టోటు"లని వామకరణ మొనర్చిన తిరిగితిలో చాలమంది వారు ములు వొగుగ సంఘమువారికి చెలియును. విషయ వీరకద్రుండి సా త్యము తుచ్చు కొనుటకు గాను సం ఘమువారు అహ్వనింపలేదు. వీరుఇరుదులనుండి ధనముతుచ్చు కొని ఏవిధముగ విరుదములను ఇప్పించెదవని వాగ్దానమొనర్చు చుండెదవారో, అందువలన చెలిసికొనుటకు వీలుండేది. విరాళములొసగిన, విరుదముల నిష్పించెదవని చెలుపబడిన పెద్దవరును మృత్యునుగూడ విచారించినయెడల నీవిషయములంకు చాలవివర ములు తెలిసెడివి. ఈ విషయమున ఇంగ్లను వొగుగ విచారణ జరిపినయెడల, సంఘమువారు గానించిన నూచనలు, ఈమకా చారము నడగింక నసమర్థములని చెలిసియుండేది.

ప్రస్తుత దురాచారముగాని, అందును చూర్చి ప్రభా వాహుశ్యమున వ్యాపించియున్న కంజీషములుగాని సంఘము వానొనర్చిన నూచనలవలన కగ్గిపోజాలవు. వ్రీవీకాన్సిలు సభ్యుల సంఘమునుండి నియమింపబడు సంఘమునుండి నియమింపబడు సంఘము ప్రధాన మంత్రిచే వియమింపబడును. రాజకీయములందు తనయభిప్రాయములతో నేకేధమించువారికే ప్రధానమంత్రి నియోజించుననుటకు గండియుండేదు, అందుచేతయొక పాక్షిక సంఘములన చాలనీచముగ గాన్నించు విషయములు కొన్ని నివారించ బడినను పార్టీనిధులు పార్టీలాభములు మొదలగు వానినిగురించిన విచారణలు లోలగి పోవునని నేనెంచజాలను. ఇట్టిసంఘము రాజ్యాధికముగ నీదురాచారమును

పైనుట రిజి మంది (కరివారముగా) నిజువారు 14
మంది, రిజి మంది పరపక్షమువారు చనిపోయినది తెలియుచున్నది.

అండ్ కో, జనరలి టిః—వర్తమానమునకును, పూర్వాల ను పునఃపారించి కావలసిన కష్టములను విచక్షణమునండి తెచ్చిపాటు కుదుర్చుకొని తెలియుటచే బ్రిటిషు సురక్షను విరుము తెచ్చినగాని నీటికిన కున్నను భరియింపరాని యుద్ధము జేయునను కాగము నీనుకాడని బోస్టరా గాని కుడిప కుదుర్తము వ్రాసి బ్రిటిషు పార్లకామికు లిప్పుడు సురక్షులను విచక్షణమునంకె త్వరలోనూ, నమృతముగ కప్పిపోవడం నుడువలను కష్టమునకు లకు సుదము చేయగలరనిరి,

అంధ పత్రిక

అక్టోబరు 25-న తెలి

గురువారము

కడపటియాశల తీర్చించుట

శాసనసభలను సక్రమాందోళనమును నడుపుకొనెడివారికి, ఇండియా మంత్రియగు పీలు ప్రభుత్వగారి ప్రతిజ్ఞను మిగుల యాశాభంగము కలిగించినది. పీలు ప్రభుత్వగారి ప్రత్యుత్తరము చదివినచో, వారి ప్రతిజ్ఞయే వలువురు కడపటియాశల తీర్చించుట. ఇండియా మంత్రియగు పీలు ప్రభుత్వగారికి, వీరు తీర్చివేయ నాము జెప్పిరి. 1921 సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలలో సామాన్య శాసనసభయందు సంస్కరణములలో మార్పుల గొరుచు మజుదారుగా రొక తీర్మానము నుపసాదించిరి. దీనియందు రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమును, కేంద్రప్రభుత్వమునందు పాక్షిక బాధ్యతయు, కొనబడెను. ఇటుల కొంతకాలము గడిచినపిమ్మట, ఆధిపత్య రాజ్యపరిపాలనమును ప్రసాదించవలెనని సూచించబడెను. ఈ తీర్మానపై దీర్ఘచర్చజరిగెను. సర్ విలియం పిక్-కెంటుగారిక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. దానియందు పదివత్సరముల గడువున కిన్ని ముందుగానే సంస్కరణవిధానమును పరిశీలించవలెనని మాత్రము సూచించబడెను. ఈ సవరణ మజుదారిగారి తీర్మానమును చాల బలహీన పరచెను. అయినను, ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యునిచే నిది ప్రతిపాదించబడుటచే, దీని సంగీతించుట మేలని శాసనసభ్యులు తలచి అటుల గావించిరి. సర్ విలియం పిక్-కెంటుగారి సవరణబట్టి, ఇండియా ప్రభుత్వమువా కీ తీర్మానమును పైయధికారులకు పంపుటలో, సర్వర స్వపరిపాలనావశ్యకతను నిరూపించుచు నొక విజ్ఞాపనమును పంపెదరని, భావించబడెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువా రటుల సేయక, తీర్మానము నున్న దున్నటుల బంపియుండిరి. మాంటాగూగారు ఇండియామంత్రిగ నుండుటచే, శాసనసభవారి తీర్మానమును వారు గౌరవించెదరని యూహించబడెను. కాని, సంస్కరణవిధానమున మార్పుల గావించుటకు, వారి కిష్టములేదని వారి యుపన్యాసములే తేటపరచెను. శాసనసభ తీర్మానమునకు తాము ప్రత్యుత్తరము సంపెదమని, మాంటాగూగారు కామన్సుభలో జెలిపియుండిరి. మాంటాగూగారిలోపుగ రాజీనామా నియతలసి పచ్చెను. పీలుప్రభుత్వగారు వారిస్థానము నాక్రమించిరి. సంస్కరణములలో సత్వరాభివృద్ధి గావించుట షషయమై మాంటాగూగారియనను, పీలు ప్రభుత్వగారియనను విమర్శించుట నుండుట వింతగాదు.

ఇందుకు కారణములు తెలిసియే యున్నవి. భారతీయులు స్వపరిపాలనమునకర్హులని వీరెంతమాత్రము భావించుట లేదు. బ్రిటీషు అధికారులచే, భారతీయులు సుశిక్షితులుగా వలయును. ఆశిక్షలోవారు ఎంతవరకు నెగ్గినదియు పరిశీలించి నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటుసభవారి ఆర్జున. ఏ యే సమయమున ఎంతవరకు స్వపరిపాలనపు హక్కుల నియవలసినదియు నిర్ణయించెడి అధికారము, పార్లమెంటుసభకేగలదు. పార్లమెంటుసభవారి రొసగిన శిక్ష వడయుటకప్పు, భారతీయులకు వేరుకధికారము లేదు. 1917 సంవత్సరపు ప్రకటన మట్టి భావమునే చూపుచున్నది. మాంటాగూగారి నివేదికయు, సంస్కరణ శాసనపు

వీరియు, సంస్కరణశాసనమున పొందుపరుపబడిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతియు అట్టిభావమునే వ్యక్తముజేయుచున్నవి. ఇట్టి యాహా కనుగుణ్యముగ నాగరికప్రపంచమునకని విని ఎరుగని ద్వంద్వప్రభుత్వవిధాన మను పేటెంటును తయారుజేసి, పార్లమెంటు సభవారు హిందూదేశమున జొప్పించిరి. ఈప్రభుత్వ విధానము, పనిజేయదు. ఇది ఆచరణ యోగ్యము గాదని, ఇప్పుడెల్లరికును అనుభవక వైద్యమే. నూతన విధానముక్రింద, రాష్ట్రప్రభుత్వముల బాక్కుసమును, కేంద్రప్రభుత్వపు బాక్కుసమును వట్టివయినవి. బండిమొదలే నడువనిది, గమ్యస్థానము జేరుకొనుట? దానినడతను పరిశీలించుటలు? సంస్కరణ శకటము రొంపిలో దిగబడినది. దానినిబయటకు దీసి నడిపించుటకు సాధ్యపడదని విలవాదులు పైతము నిరాశ జెందుచున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును వెంటనే రద్దుజేయవలయునని వారు కోరుచున్నారు. ఎవ్వరికిని ఇప్పుటి ప్రణాళిక యక్కరలేదు. శాసనసభలో పై తీర్మానము నామోదించినవారు అసహాయవాదులు కారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వారికి తోడ్పడిరి. కాని వైకొంటుపీలుగారు ఉభయుల యభిప్రాయమును త్రోసిపుచ్చిరి. వీరికి మొట్ట మొదటి సిద్ధాంతము మరుపునకు రాదు. భారతీయులు ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతిని గడుపు దినమువరకు కొనసాగించవలెను. అప్పుడు పార్లమెంటు సభవారి పద్ధతిని నడుపుటలో దేశ మొత్తవరకు జయముగాంచెనని పరిశీలించురు.

ఈపరిశీలనలో నెగ్గిన, మరియొక యంతరము హిందూదేశమునకు ప్రసాదించబడును. లేనిచో ఉన్న సంస్కరణములను పైతము ఊడలాగవచ్చును. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును నడుపుటలో హిందూదేశము గాంచెడి విజయముబట్టియే, భారతీయుల సామర్థ్యమును నిర్ణయించునెడల, స్వపరిపాలనము దేశమునకు లభించుట దుర్లభమగును. ఇట్టిసందర్భములను గమనించియే, కాంగ్రెసుపక్షమువారు పరిశోధన పద్ధతి దేశకారవమునకు భంగకరమని భావించిరి. ఆచరణ సాధ్యములుగానట్టియు, ఆత్మగౌరవమును నిర్మూలించునట్టియు నిట్టిసంస్కరణముల నుపయోగించుటకు, వారంగీకరింపక బోయిరి. వారుదెలిపిన భావనూచన లన్నియు నేడు ఫలించుచున్నవి. ప్రస్తుత సంస్కరణములద్వారా స్వపరిపాలనమును త్వరలో సంపాదించుట యసంభవమని అన్నిపక్షములవారికిని తెలిసినచ్చినది. పీలుప్రభుత్వగారి ప్రకటనము ప్రజలనమ్మకమును మరింత బలపరుచుటకు తోడ్పడగలదు సంస్కరణముల యనుభవము గలిగి ఆరునెలలయినను గాక ముందే, ఇట్టికోర్కెను శాసనసభ్యులు కోరుట అనుచితమని పీలుప్రభుత్వగారు బలికిరి. ఆచరణ సాధ్యములుగాని సంస్కరణములను కొనసాగించుటకు, ఆరునెలల గడువయినను, రెండుసంవత్సరముల గడువయినను నెక్కటియే. ఇప్పుడు రెండు సంవత్సరములు దాటినను వేరుఫల మేమయినను గలిగెనా? ప్రస్తుత సంస్కరణ శాసనముక్రింద, అభివృద్ధిజరుగుట యసంభవమనియు, అందుచే దీనిని వెంటనే సవరింపవలయు ననియు, శాసనసభ్యులుజేరించినటుల, పీలుప్రభుత్వగారు కనగొనిరి. ఇటులయూహించుట తప్పని, పీలుప్రభుత్వగారి తలంపు. ఇక్కడనే భారతీయులకును, అధికారవర్గమునకును భేదముగలదు. ఈభేదమును చాటుటదుర్లభము. ఇచ్చిన స్వపరిపాలనము నియవలయును. లేనియెడల, అతుకులమారి విధానమును కొనసాగించుటకు భారతీయు లంగీకరింపరు. నియోజకగణపుగణదోషములను లెక్కించుట కింకను సమయము రా లేదట. ఆసమయము ఎప్పుడు వచ్చును?

శాసనసభల ఎన్నికల నిధివరకు బహుళసంఖ్యాకులు బహిష్కరించిరి. ఈమారు జరిగెడిఎన్నికలలోను అటులనే గావించెదరు. శాసనసభల వ్యవహారములగూర్చి ప్రజలు శ్రద్ధవహించుటలేదు. పార్లమెంటుసభవారి పరిశీలకు వారు లోనగుట కిచ్చగించరు. అందుచే నియోజకగణమును పరిశీలించెడి యవకాశము తటస్థింపబడెను. నియోజకగణమును, శాసనసభలనుమాత్రమే గాక, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారినిగూడ పరిశీలించవలెనట. ద్వంద్వప్రభుత్వమున, ఒకభాగము నిరంకుశముగ నుండునపుడు, జయపజయము లను నిర్ణయించుట, అనుచితముగ నుండును. పీలుప్రభుత్వగారు పరిశీలనపై నాధారపడుచున్నారు. ఆ పరిశీలనయినను ఇంతెవ్వరలో గావించుటకు వారి కిష్టములేదు. గడుపుదినము రావలెను. పార్లమెంటు సభవారు త్వరితముగ పరిశీలకు గడంగుట కంగీకరింపని, పీలు ప్రభుత్వగారు స్పష్టపరచిన సంస్కరణముల యందంత త్వరలో మాగావించుట. పార్లమెంటు. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును నెలకొల్పుటగాని, ప్రజలసామును తడవ తడవకును కవిరుద్ధమగుచో కాదో, పీలుప్రభుత్వగారు యుండరయిరి. ఇట్టిపద్ధతి యిదివఱ కెన్నడయిన లంబింపబడెనా? పీలుప్రభుత్వగారి ప్రత్యుత్తరములు, శాసనసభ్యులు మొదలగు సామాన్య వాదు లెల్లరికును గణపాతమును నేర్పకమాను ఎన్నివిన్నపముల గావించినను, ఎంత మొర బెట్టినను, స్వరాజ్యము సిద్ధింపదనియు, స్వప్రయత్న బలము వలనను, స్వసామర్థ్యవిజృంభణమువలనను, మాత్రమే గమ్యస్థానముజేర పిలుగలదనియు వారు గ్రహించుట లాభకరము. దానుపక్షమువారు పైతము, సంస్కరణముల నుపయోగించి స్వరాజ్యసిద్ధిని పొందుట దుర్లభమనిగ్రహించి, తమ విలువయగు కాలమును శాసనసభల ఎన్నికలవిషయమై వ్యర్థపరుపక, ఇక నయినను కాంగ్రెసునందధిక సంఖ్యాకులతో జేతుల గలిపి వ్యతిరేక కార్యక్రమ నిర్వహణమునకు బూని, ప్రజలకృతజ్ఞతకు బాత్రులుగా గోరెదము.

కేవగిరి అయ్యరుగారి కోర్కెలు
సామాన్య శాసనసభలోని డిమోక్రటికు పక్షమున కధ్యక్షులగు టి. వి. కేవగిరి అయ్యరుగారు అస్సాసియేటెడు ప్రెస్సు ప్రతినిధికి తెలిపిన సంగతులగాంచిన, సహకారవాదుల దృష్టిపథమేదియో గోచరించును. సామాన్య స్వపరిపాలనము తమయాశయమని వీరు తెలిపిరి. ఇకముందునుండియు, కార్యనిర్వాహకసభ్యు లందరును శాసనసభ్యులనుండి ఎన్నికొనబడ వలయుననియు, వారు ప్రజలకును శాసనసభకును బాధ్యత వహించవలెననియు వీరు కోరుచున్నారు. సంపూర్ణమగు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముండవలయుననియు, ఇండియా ఆఫీసు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలో జోక్యము కలిగించుకొనగూడదనియు, మిలిటరీఖర్చు చాలవరకు దగ్గిపోవలయుననియు, ఇందుకుగాను బ్రిటీషు పైన్యమును చాలవరకు దగ్గించి భారతీయోద్యోగులను నియమింపవలెననియు, సర్వీసు యుద్యోగముల కిముందునుండి భారతీయులనే నియమింపవలెననియు, రాజకీయ నిర్బంధితులను క్షమింపవలెననియు, జయిలునుండి బయటకు వచ్చినవారికి శాసనసభలో బ్రవేశించుట కవకాశ మొసగవలెననియు, కేవగిరి అయ్యరుగారు కోరుచున్నారు. ఈ కోర్కెలన్నియు మంచువే. కాని ఇవి ఫలించు టెటులు? అడిగిన మాత్రాన, నివి ఫలించునా? పీలుప్రభుత్వగారి ప్రకటనమునకు పిమ్మట, ఇట్టియాశ కవకాశ

మేమాత్రము లేదని స్పష్టమగును. ప్రభుత్వమునందు ప్రజలకు విశ్వాసము లేకుండుటకు, కారణమేమియో కనుగొనుటకు విచారణసంఘ మేర్పడవలయునని శేషగిరిలయ్యగారు కోరుట, దూరదృష్టి నేమాత్రము సూచించదు. విచారణసంఘముల మోజు వీరి కింకను దీరేడు గాబోలు! దేశమన ప్రబలిన యశాంతికి కారణమేమియో ప్రభుత్వమువారికి దెలియును. ప్రజాశ్రద్ధలు లేనేక మ్మగలు తెలియజెప్పిరి. ప్రత్యేకవిచారణతో జనిలేదు. నిజకారణములను నివారించవలెననిచో, ప్రభుత్వమువారు రండకు బూనుకొనుట కెట్టి యభ్యంతరములేదు. వాండకు బూనుకొననంత ఖరకు, ఎంత వేడిగొనినను లాభముండదు. కాంగ్రెసు జనమోదించిన, ఋణములనిరాకరణ తీర్మానమున, ఇంక భయముగలదు. సహాయ నిరాకరణము వీరికి లోపకాదు. శాసనసభలలో జేవానిని భగ్నముజేసిన మరల త్వమునువీరికిగిట్టుదు. వీరికోర్కెలకుమాత్రము యాపలేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వ పద్ధతి ఆచిత్రణ కాదని వీరికి తెలియను. దీనిని త్వరలో ప్రజలములు నగుబాట ముచ్చుచున్నారు. వీరు తమ కోర్కెలను భుత్వమువారికి దెలియజేసెదరట. ఇట్టి విషయాలవలన, ప్రయోజనములేదని తెలిసిన సంగతియే. ఇకమీద ఫలకదమగు చర్యల నవలంబించుట మితవాదల ధర్మముగాదా? కోర్కెలలో నేపథ్యమువారికిని విశేష భేదములేదు. ప్రస్తుతిస్థితితో సంతృప్తిపడువారుగాని, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిని వాంఛించనివారుగాని ఎవరును గనుపించరు. లాభకరమగు మార్గములనవలంబించి లక్ష్యమును జేరుటకుమాత్రము ఇంకను కొందరు వెనుకాడుట తటస్థించుచున్నది.

ప్రాస్తు, జర్నలి పోరాటము

ప్రాస్తు, జర్నలి సంరంధము నానాటికి బలమగుచున్నది. ప్రాచివారి నిర్బంధములను, జర్నల సహాయ నిరాకరణము విఫలము జేయుచున్న కొలదియు, ప్రాచివారి అగ్రహ మధికమగుచున్నది. బాగుగ దియు పని 100 కి 35 వంతున అపుడే తగ్గిపోయెను. నీటిపై బాగును కొంపోపుట కివకాశముతో లగిపోయెను. రైల్వే సౌకర్యములు చాలవర కాగిపోవుచున్నవి. ప్రాచివారియూహలు నిష్ఫలమగుచున్నవి. జర్నలు నిరోధమును భేదించుటకు, వీరు క్రొత్తమార్గముల నాలోచించుచున్నారు. సుంకముల నధికముగ వసూలుజేయ నెంచిరి. ఇటలీవారి ఆశలంతరించుచున్నవి రాజీపడుటమేలని వారికి దోచుచున్నది. బ్రిటీషువారితో జేరి, రాజీ ప్రయత్నించుటకు వారికిష్టము గలను. బ్రిటీషువారు వెంటనే సహాయము జేయనిది, ప్రాచివారి నిర్బంధప్రయత్నములు విచ్ఛిన్నమగునని గనుపించును. అందుచే ప్రాచివారిలో ఇంగ్లండుచేతులగుటక తీరదనియు, తాల్పస్థ మిక మీద బనికీరాదనియు, కొన్నికత్తిలు బోధించుచున్నవి. తలలకొలదిజర్నలుపనివారలు సమ్మెకట్టిరి. ఎందరి పనివారలను, ప్రాచివారు వెలుపలనుండి తీసికొనిరాగలరు? ప్రాచివర్గములగుర్చి అమెరికాలో నాగ్రహము మిన్నంటుచున్నది. సినేటరు బోరాగారు, ప్రాచి మిలిటరీసమును అసందిగ్ధముగ ఖండించిరి. గనులపనివారలేగాక, కస్తము డివ్యోగులుగూడ సమ్మెకట్టిరి. ప్రాచివారి పుటికయినను తమ యవ్యక్తపద్ధతిని విడనాడనిచో, నాగరికప్రపంచపు సానుభూతిని వీరుకోల్పోవుటయగాక, సంగ్రామ విజయలాభమును సయితము కోల్పోవగలరు. బలముడిసిన జర్నలులకు మతల ధైర్యసాహసములును, దృఢమగు నైకమత్యమును, ప్రపంచసానుభూతియు అభించుటకు, ప్రాచివారి దుందుడుకుతనము లోక్ష్యవగలదు.

మోసూలు ప్రదేశము

మోసూలు ప్రదేశము విషయమై, తుర్కీకిని ఇంగ్లండునకును తీవ్ర భేదాభిప్రాయ ముదయించినది. కర్జనుప్రభువుగారు మోసూలును విడనాడుట నేమాత్ర మంగీకరించుటలేదు. తమకు న్యాయముగ జెందవలసిన భాగమును ఇంగ్లీషువారికి వదిలిపెట్టుమని, ఇస్కత్ పాషాగారు పట్టుబట్టిరి. మోసూలులో ప్రసిద్ధి కెక్కిన నూనెగనులు గలవు. ఇట్టి విలువయగు ప్రదేశమును విడిచిపెట్టుటకు కర్జనుప్రభువు అంగీకరించునా? ఇందునుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొని, తదనుగుణముగ నిర్ణయింపవలయునని, ఇస్కత్ పాషాగారు గోరిరి. ఈకోర్కె న్యాయమేగద. కర్జనుప్రభువుగారిందు కంగీకరింపరయిరి. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి నిర్ణయమునకు, ఈ వ్యవహారమును విడిచిపెట్టవలయునని కర్జనుప్రభువుగారు కోరుట మితగ నున్నది. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు, ఇంగ్లండ్ ప్రభావసాసము నాక్రమించుచు, క్రైస్తవజాతుల ప్రతినిధులతో నది గూడుకొనియున్నపుడు, తురుష్కుల మొరల నెవ్వరు పాటింతురు? కర్జలు తాము తురుష్కుజాతికి చేరినవారమని బల్కుచున్నను, కర్జనుప్రభువుగారు రంగీకరింపక వారికిని తురుష్కులకును సుబంధములేదని వాదించుట విచిత్రము. పరదేశాక్రమణమును, ప్రదేశవాంఛను విడువజాలని కర్జనుప్రభువువంటి ఇంపీరియలిస్టుల చేతులలో, తుర్కీసమస్య బోలు సమస్యలు పరిష్కారము గాంచుట దుస్సరము. కర్జనుప్రభువుగారిని ప్రాతవాసనలు విడువలేదు. స్వాతంత్ర్యభావములను వారు గౌరవించుట దుస్సరము. తుర్కీసమస్యను బ్రిటీషువారి తరుణమున పరిష్కరింపునిచో, భావి పరిణామము మిగుల క్లిష్టభూయిష్టమగునని తెలుప నవసరములేదు.

వజరిస్తాను దండయాత్ర

వజరిస్తాను దండయాత్రకు 1920-21 సంవత్సరమున 14 కోట్ల 40 లక్షలును, 1921-22 సంవత్సరమున 6 కోట్ల 90 లక్షలకు పైగను ఖర్చుపడెనని, ప్లేటు కాన్సిలు సభలో నైన్యాధ్యక్షుడు దెలిపెను. 1922-23 సంవత్సరములో నెంత ఖర్చుతేలునో జాడవలయును. వజరిస్తానును శాశ్వతముగ నాక్రమించు నుద్దేశము గలదాయని, రజాలిగారడిగిరి. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచున్నారని నైన్యాధిపతి ప్రత్యుత్తర మొసగెను. ఫరిహాద్దలను కాపాడు నిమిత్తము మొదలిడిన దండయాత్ర, తుదకు పరదేశాక్రమణ క్రిందకు మారిన, నాశ్వర్యముండదు. ఇంపీరియలిస్టునకిది అనుగుణముగనుండును. వజరిస్తాను నిలుపుకొనుట కగువ్యయ మంతయు హిందూదేశము పైననే బడుట సహజము. ఇందువలనమిలిటరీ ఖర్చు ఇంకనువిస్తరించును గాని తగ్గిపోవదు. అట్టితరి, ఇంచితేపు కమిటీలవలన లాభమేముండును?

ఇంచితేపు సంఘ సూచనలు

ఇంచితేపు కమిటీవారి సూచనలను ముందుగ చర్చించుటకు సామాజ్య శాసనసభకు ప్రభుత్వము వారవకాశమియ్యరయిరి. బజ్జెటు సమయమున వీనిని గూర్చి చర్చజేయ వచ్చునటులే నుపయోగముండదు. బజ్జెటులోపల, ఇంచితేపు కమిటీవారి సలహాలపై ప్రభుత్వమువారు చర్య జరిపెదరు. ప్రభుత్వమువారు రాక కార్యమునకు బూనినవిమృశులవారి నిశ్చయమునులోలించుటకు సామాన్యముగ విలుండదు. బజ్జెటు సమయమున శాసనసభలో జరిగెడి చర్చలవలన వట్టియారాటము దప్ప చేరు లాభముండదు.

స్థానికవార్తలు

కార్యాలయము మార్చబడుట:—లోకలు ఘండుని అకౌంటు ఎక్జామినరాకర్యయము కోటనుండి వీరాకుండలి పాఠ ఇంజనీయరుకు కళాశాల భవనమునకు మార్చబడినది.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:—రావుబాదకు ఎ. సి. ప్రజాతాత్పరతయ్యరు, బాక్సరు యన్. స్వామినాథను, మేజరు జెనరలు డి. జి. గిర్జుగార్లు విశ్వవిద్యాలయపు సెనెటు సభ్యులుగ దాన్సులకు గారిచే నియోజింపబడిరి.

జంత హింసానివారణసంఘము:—ఈసంఘమువారి యజమాన్యమున రాయపేట హల్లుగార్లనుండి 28-వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలము 6.30 గంటలకు యె. సి. రంగస్వామి అయ్యంగారు మాజిలొందరుసహాయులతో భూరదయ, అనవిషయమున గురించి ఉపన్వించెదరు.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మ సమాజము:—అన్నాపిల్లేటి 9-వ శతాబ్దమునందు సమాజపు ఉపాసనము దిరమన 28-వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలము 4.30 గంటలకు శ్రీలనభ జడగును శ్రీమతులు లీలావతి, సుబ్బలక్ష్మి అమ్మగారు, శ్రీమతి సతీమణిగార్లు ద్వంద్వసింహెదరు. శ్రీరతి లర్. రామచంద్రరావు సతీమణిగారు అగ్రాసాశిష్యులు వహించెరు. శ్రీలుమాత్రమే ఈసభకు పోవచ్చును.

నిషేధపుటు తరువులు:—బర్నిన నగరమున ఆంగ్ల భాషయందు ప్రకటించుట భారతస్వాతంత్ర్యము అను వార్తాపత్రికయొక్క (1922 సంవత్సరము దిసంబరు 15 వతేదిన ప్రకటించబడిన) మొదటి సంచికయందును 'అద్యాన్యగార్లు ఇంటి రేవునలు ప్రెసు కరెస్పాండెన్సు అను పుస్తకాలయందును రాజ్యోపామును పురికొల్పుభాగము అందుటచే నిషేధింపబడినవని ఈవారిపు గజెటునందు ప్రకటించబడెను.

చెన్నపురి శాసనసభ:—కాసనసభ్యులగు డి. గార్లను ప్రేజరు, యె. జి. రిచ్చియ్యగార్లు పంపిన రాజీనామాలను గవర్నరుగారు అంగీకరించిరి. ఎ. జి. జి. కాంతెలగారిని ఇయన్ లాయరుగారిని కాసనసభ్యులుగ గవర్నరుగారు నియోజించిరి. మద్రాసు ఫోబరు ఆఫ్ కామర్సు నియోజక వర్గపు ప్రతినిధులు డి. గార్లను ప్రేజరుగారి రాజీనామాల అంగీకరింపబడుటచే వీరి స్థానమున మరెయొకసభ్యుని ఎన్నుకొనుటకు ఆ నియోజకవర్గమువారికి మార్చి నెల 20 వ తేదీనరకు గడువు ఇయ్యబడినది.

ఒక నమ్రక ద్రోహపు కేసు

ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టు రెవెన్యూబోర్డు అసిస్టెంటు కాషియరు వి సుందరయ్య యగార కేసు:—విద్యనుండి అమ్మిపెట్టుకై రణలు అభ్యసించుట పుచ్చుకొని మోసము చేసి రిని వారిపై నమ్మకప్రదోహపు కేసు మోపబడినది. ఎగ్మూరు పోలీసు కోర్టు లో లా. జ. ధా. ని ప్రధాన మాజన్సీ) టు యల్. ఎ. క. మె. డు. గారు ఈనెల 28 వ తేదీన ఈ కేసువిచారణ ప్రారంభించిరి. నిందితునిపట్టు శాస్త్రమువాదియగు దాక్టరు స్వామినాథను గారి టు జూడించిరి: "నిందితుడువిలువగల నగలను కాపాడుట కెంత మాత్రము అంగీకరించలేదు. ఇతరులవలమునగలను అమ్మి పెట్టుటకుమాత్రము అంగీకరించియుండెను. ఈ అంతము ప్రాసిక్యూషను సాక్షులు చెప్పినమాటలపై నే నిశ్చయమవున్నది. తాను నగలను వివిధమున నుపయోగించుచున్నది ఏ నగలు ఎవరిదగ్గర నున్నది మున్నగు విషయములందెట్టి దాఖలములేక నగలు ఇచ్చినవారికి చెప్పుచునే యుండెను. నిందితుడు నిర్బంధించబడువరకు హుండీలన్నిటికి క్రమము గచెల్లించుచు జేయుండెను. నిందితుని గౌరవమును హోదానించి ఈ కేసునందు తీర్పు చెప్పవలెను ఈ కేసు సాక్షులను విచారించుట అవసరమని స్వామి." అదివమునకు కేసునిచారణ చేయబడినది.

దేశీయ వార్తలు

హానరబులు పానగల్లురాజా రామా రాయణింగారు

రావుబహదరు ఓ. కందసామి నెట్టిగారు
నెట్టిగారు రాజాగారిమీద 25000 రూపాయలకును జన్మిస్తుపత్రిక సంపాదక ప్రకాశకులపై
25000 రూపాయలకును రెండు మానవప్రదానాలను తెచ్చుట
చెన్నపురి హైకోర్టులో దాఖలుచేయబడిన ప్లయింటువివరము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

ఏలూరులో జరిగిన శీర్షానములు

రాజమండ్రి కాంగ్రెసు పత్రిక

అక్టోబరు 28 వ తేదీన సంపాదకుడు శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి విజ్ఞప్తి

గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘసభ

ఈనెల 28 వ తేదీన తెనాలిలో జరుగును. గుంటూరు మండలమునుండి గయా కాంగ్రెసుకు
ప్రతినిధులుగా వెళ్లినవారందరూ ఆసభకు రావచ్చుతులు

హానరబులు రాజారామారాయణింగారు

రావుబహదరు కందసామి నెట్టిగారు

మానవప్రదానా ప్లయింటునకలు

చెన్నపురి హైకోర్టు

అర్జీనరీ బరిజనలు సివిలువాదా

వాది: ఓ. కందసామి నెట్టి

ప్రతివాది: రాజారామారాయణింగారు పానగల్లు
ప్లయంటు

వైని పేర్కొనబడిన వాది యిటుల తెలిపెను.

1. వాది చెన్నపురి క్రైస్తవ కళాశాలలో సీనియరు
తెక్కరకు. వాదికి వ్రాయబడిన యుక్తములు మున్నగువాని
అర్జీయను వీటిలో నెం 2 రు గృహమునందున్న వాదికిట్లు
ఎస్. దొరసామయ్యగారు, వి. ల్యాగరాజనగార్లకు పంపవలెను.

2. 1922 అక్టోబరు 1 వ తేదీన తెన్నూరులో మధుర
పిల్లపాతకాలను ప్రారంభించు సమయమున వాదికి ఆహ్వాన
కరముగా ప్రతివాది యుపన్యసించెను. ఆ ఉపన్యాసము 1922
అక్టోబరు 2 వ తేదీన జన్మింపుట ప్రకటించబడిన గాన
అసంవికల యాప్తయంటుతోనూడ దాఖలు చేయబడిన గాన
నాసంవికలగుడ నీప్రకటనలో నొక భాగముగానే అంగీకరింప
వలెనని వాది కోరుచున్నాడు.

3. ఆ ఉపన్యాసమును అందులో నుభ్యముగా "మనప్ర
తిభూమి కన్న సమయములకు వారిచే నియమింపబడిన
చారును మనప్రతిభయొక్క పుట్టేములకు ను కార్యముల
కును అపార్థములను కల్పించి చెప్పుచుండుట దురదృష్టము.
రాజకీయములకు పోరాటములలో - ఆ పోరా
టములను నీతికి బద్ధులై సాగింపవలెను - అట్టి ఆ పార్థ
కలములు మిక్కిలి తరుచుగా జరుగుచుండును. ఇట్టి
కునే చిదంబరములో మనప్రతిభయొక్క అత్యంత నీచతము
లగు నిందలు మోపబడినను. ఆ సమయమున చిదంబరమున ఆప
వాదార్థముగలవాడ వాదించినను దానియల వదలిపెట్టుడు.
మిత్రులవలె నటించువారు కలటధార్మికులును వారియ్యధన
మున కాసింపు గూఢకారులును చేయు నీచ
ప్రవర్తనముల పట్ల జాగ్రత్తలయి యుండవలెనని
నేను మికికిరకే యుపదేశించి యుంటిని. మీరు వారిపట్ల
సత్ప్రవర్తనగా నుండవలెను. వారు మీకు దుష్పథనలను చేసి
మీకు గుర్తువుల కలిగించుటకు ప్రయత్నించెదరు. మీదగ్గి
నిజమే యుంచుకొనుడు. స్వార్థపరులు గాని
యును చిరకాలము. వారిని నాయకులుగా
ని చరితిన వాక్యములను వాది నుద్దేశించి

వాది నుద్దేశించి ప్రతివాది కలి

పట్ల చదివినవారికందరికినీ గూడ గ్రాహ్యమైవది." వాది గ్రాహ్య
నేతరసంఘమున 'సభ్యుడని నటించుచున్నను అతడు గ్రాహ్య
నేతరసభ్యులనుగా రాజకీయముగా విద్యేషులైనవారివలన భన
మును గ్రహించి పనిచేయు గూఢచారియే అతడు కపటి, నీతి
దూకుడు. అతడు స్వార్థపరుడు. భనముకొరకే పని చేయు
వాడు. అతనికి సత్పత్తిరైన మేమియును లేదు. ప్రస లకని సహ
వాసమును త్యజింపవలెను" అని ప్రతివాది వాది నుద్దేశించి పట
కుటయే ఆవాక్యములభావ మని స్పష్టమగు చున్నది ఆసభలో
ప్రతివాది ఆవాక్యములను పలుకుచుండ వినివారును ఆవాక్యము
అన్ని వార్తాపత్రికలలోను ప్రకటించబడినందున పత్రికలలో
ఆవాక్యమును చదివిన వారందరూ గూడ ఆవాక్యముల భావ
మదియే యని గ్రహించిరి.

4. 1922 సెప్టెంబరు 23 వ తేదీ ప్రాంతమున చిదంబర
ములో జరిగిన ప్రథమ అధివనితసభాసభకు వాది అధ్యక్షత
నహించి యుపన్యసించెను. ఆ యుపన్యాసమునందలి కొన్ని
భాగములు పత్రికలలో ప్రకటించబడిన. గాన ప్రతివాది చిదం
బరకూడలను లని తెలుపుటలో వాది ఉపన్యాసము నుద్దే
సించియే పలికెను. గ్రాహ్యనేతరసభ్యులము మొదట ప్రజాధి
కార్యులకు మగు నుద్యమముగా ప్రారంభమై అధివానిదుల
సహాయముతోనే జరుపబడినను యిప్పుడది యిప్పటి నాయకుల
యూహనాస్యముక్రింద అల్పజాధికారి సంఘగా పరిణమించు
చున్నది. పులిసానుతోపు అల్లకలలో గ్రాహ్యనేతరకర్తలు
వాయకులు అధివానిద నాయకుల విరోధు లచి జాతిహిందు
వుల పక్షముననే చేరిరి. ఆ నీ ప్లయంటు లే బరు క మీ
దననపదవిని ఎత్తివేయించుటవలన అధివానిదుల కందరికినీ
గూడ నష్టముకు కలిగించి గ్రాహ్యనేతర నాయకులు జాతి
హిందువులకును మిగిలినవారును గూఢాసమును మునింత బల
పరచిరిగాన అధివానిదులు ప్రత్యేకసంఘముగా నేర్పడి క్షుతం
త్రకైతితో పనిచేయవలెనని వాది చిదంబరసభలో సుపన్య
సించెను. ఆ పు క వ్యాసము నకలు గూడ నీ ప్లయం
టు లో దాఖలు చేయబడినను. వానిని
గూడ ప్లయంటులోని భాగముగానే అంగీకరింపవలెనని వాది
కోరుచున్నాడు.

5. ప్రతివాది ఉపన్యాసమున పేర్కొనబడిన విద్యేషము
రాజనీతిజుల గ్రాహ్యములే. ప్రతివాది గ్రాహ్యనేతరసభ్యుల
మునకు ప్రభుభుడగు ప్రతినిధి. ఈ గ్రాహ్యనేతరసభ్యులమునకు
విద్యేషులగువారిచేతనే వాది నియమింపబడినవారివలన భనముకు
యొక్కొనుచు వారికి గూఢచారియై యున్నాడనియే ప్రతివాది
వాది నుద్దేశించియే నడిపెను.

6. వాది కాశీపింపబడిన దురాలోకం లన్నియును
అసత్యములు ద్వేషపూరితములు. వాది కక్ష్యంతాకమానకరములను.
ప్రజల కందరికినీ నుభ్యముగా గ్రాహ్యనేతరప్రజల కందరికినీ
(వాది మొదటినుండియు గ్రాహ్యనేతరుల విమయమున పట్టుద
తో పనిచేయుచుండిన) వాది ఆకమ ప్రకర్తడను భావము
కలిగించి వాది నకత్తి సాంబుచేయుటయే ఆవాక్యముల ఫలితమై
యున్నది.

7. ప్రతివాది యుపన్యాసమును : సీనియరు, హిందూ,
న్యాయాధిపతి, మున్నగు వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడినను
ఆపత్రికలకు పంపెను లేదా యితరులద్వారా పంపించెను. ప్రతి
వాదిగోరిక ప్రకార మతని యుపన్యాసము ఆపత్రికలన్నిటిలోను
ప్రకటింపబడినను. ఆ పత్రికలకు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందును
హిందూదేశమునందును విదేశములలోను గూడ చాల హెచ్చగు
ప్రచారము గాదు

8. వాదియొక్క కక్ష్యరసమునుగూర్చియు నట్టి రినిగూ
ర్చియు యితరులకు దురభిప్రాయమును కలుగజేయుటకే అసత్య
ముగాను ద్వేషముతోను ప్రతివాది ఆవాక్యములను పలికెను.
వానిని ప్రకటించుటకుగూడ ననుమతించెను. ఆ ఉపన్యాసము
నిచ్చుటకునను దానిని ప్రకటించుటవలనను ప్రజల దృష్టిలోను
నుభ్యముగా గ్రాహ్యనేతరులదృష్టిలోను వాదికి రికిభంగము కలి
గించి దీవలన వాదికి చాల మనఃకేళము కలిగినది. ప్రజలవలన
వాదికి చాల అసహదము, పరాభము, నిరసముగూడ కలిగినది.

9. కత 80 ఏడ్లనుండియు వాది చెన్నపురి క్రైస్తవ
కళాశాలలో తెచ్చుకొను కత 8 ఏడ్లనుండి సీనియరుతెచ్చ
కరుగాను పనిచేయుచున్నాడు. 1892 మొదలు చెన్నపురిరా
ష్ట్రమున జరుగుచున్న ప్రజాహితసాంఘికోద్యమము లన్నిటి
లోను చాల ప్రాముఖ్యతతో పనిచేయుచున్నాడు. ఈ రాష్ట్ర
మున గ్రాహ్యనేతరసభ్యులమును ప్రారంభించుటలో
వాది విశేషసాహసముతో కలిసి ప్రాముఖ్యమును వహించి
కక్ష్యతో పనిచేసెను. వాది ప్రజాహిత
మెచ్చుకొని దొరకనమువారుగూడ వాదికి
దయా నిచ్చిరి.

ప్రతివాది మొదటవలెనని వాది పు మ తెలిపెను
గాని ప్రతివాది నష్టపరిహారమును కలిగింపజే

1922 అక్టోబరు 1-వ తేదీన ఈ మాన సభ్యకరమగు నుప
న్యాసమును వాది యిచ్చెనుగాన ఆ తేదీనే వ్యాజ్యకారణము
కలిగినది.

నష్టపరిహారమొత్తము 25,000 రూపాయ లని వాది
అంచనావేసెను.

గాన సదరు 25000 రూపాయలను భుక్తులతోర్పువాదికి
యుక్తమని తోచే యితరపరిహారములను ప్రతివాది వాదికి ఇచ్చు
కొనునట్లు దీక్షి చేయింపకలందులకు వాది ప్రార్థింపున్నాడు.
జన్మింపుపత్రికా సంపాదక ప్రకాశకులవైనికొక దావా

ఈ రెండవ దావా ప్లయంటులో వైపుయంటు నందలి
7-8 పేరాలకు బదులుగా నీది కవకాక్యములు గలవు.

ఆవాదే ఆపభావాలలోనే వైప్రతివాది సదరు ఉపన్యా
సము నిర్మించెటనే హానరబులు ఏ. ఓ. పాత్రోలేది మరయుక
యుపన్యాస మొసగెను. "నానాయకుడు (చిప్రు) పానగల్లు రా
జారాయునుడివిన ప్రతిభదమును నేనుబలపరచెదను" అని అత
డు నడిపెనని జన్మింపుపత్రికలో అసంవికలలో ప్రకటించబడినను.

పానగల్లు రాజాగోరికవైని రాజా పి. రామారాయణం
గారొసంగిన యుపన్యాసమును అక్టోబరు 2 వ తేదీన సంపా
దక ప్రకాశకులగు 1,2 ప్రతివాదులు వాదికి అపభ్యాతిలిగింప
వలెనను దుకుదేక్షతో ఆ ఉపన్యాసమును హెచ్చుమంది చదు
దువుటకు గాను జన్మింపుపత్రికలో ప్రకటించిరి. హా. పి. పి. పా
త్రో ఉపన్యాస సంప్రదానముగూడ వారు ప్రకటించిరి. వారా
తని ఉపన్యాసమునంతను ప్రకటింపకుం డ వై పే రా లో ని

వాక్యములను మాత్రమే ప్రకటించిరి. వాదికి ఇంకను అపభ్యా
తి లిగించి వాదివైని ప్రజలకుగల గౌరవాభిమానము పూర్తిగా
పోగొట్టుటకే వాని ప్రత్యేకముగా నావాక్యమును మాత్రము ప్రక
టించిరి. వాదినుద్దేశించి వారు వ్రాసినట్టియు వాదికి ఆవి అన్యాయం
చునని యితరులవలన గ్రహించబడినట్టియు ఆవాక్యములు అసత్య
ములు ద్వేషపూరితములు. ప్రతివాదు లావాక్యములను ప్రకటిం
చటవలన వాదికి రికి భంగము కలిగినది. ప్రజల కతనవై గల
గౌరవము తగ్గినది.

అట్టి మానవప్రకరములగు వ్యాజ్యములను పత్రికలో ప్రక
టించుట అనుచితమని వాది అదేవిధముగా అక్టోబరు 4 వ తేదీ
సంచికలో వైప్రతివాదు రిద్దరును ప్రధానవ్యాజ్యమునుగూడ
ప్రకటించిరి. రాజా యొసంగిన మాన సభ్యకరమగు
ను ప వ్యాసము ను తాము గూడ వా మో
దించినట్లే ప్రతివాదు లావాక్యమును స్పష్టపరచిరి. ఆ ప్రధాన
వ్యాసమున కలుగూడ నీ ప్లయంటులో దాఖలు చేయబడినను.

ప్రతివాదులవలన నడుచుచున్న ఆ ప్రతిక యోగవృత్తి
నున గ్రాహ్యనేతరులకు ప్రధానమగు పత్రికయై యున్నది.
ఆపత్రికకు యుండియాలో యితర రాష్ట్రములలోను యుంగ్లాం
డులోను గూడ ప్రచారము కలదు.

పంజాబుజాతీయ విద్యాసంఘము

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

పంజాబుజాతీయ విద్యాసంఘమును జాతీయ విశ్వవిద్యాల
యముగా మార్పుటకు పంజాబు ప్రాంతము కార్యసంఘము
వారు నిశ్చయించిరి.

కాకినాడ } భాగవతుల కృష్ణశాస్త్రి పీఠం.
22-12-22

యూరోపు క్షీణదశ

పునర్నిర్మాణకార్యక్రమము

సీత్యరు నిట్టి

అన్యతాకాకమునా, ఓడిపోయిన జాతుల వ్యవహారములలో జోక్యమునున్ననుట, పనికిరానిదియు ప్రతిజాతియు స్వాతంత్ర్యమును మరల స్థాపించు జేసికొననియవలె ననియు బ్రిటిషువారి జుట్టిప్రాయము యూరోపు వ్యవహారములలో ఆమెకా జోక్యమునున్ననుట వలనయున్న ఆవిధానమునే యంగీకరింపజేసి నయ్యును. యూరోపునందు కాంతి నెలకొనటకై తన కిరణజేతము లీయవలసిన సామ్యము నవ్వహారములను వదలుకొనుటకు ఇంగ్లాండు ఇదివరకే సిద్ధముగ నున్నది. మిత్రమండలి లోని జేతములు తననుజూపింపకున్న తన కిరణజేతము లీయవలసిన సామ్యము వదలుకొనుటకు ఇబ్బలేము అంగీకరించును. ఇక నుండుది ప్రాంసు జేతము. ఆమెకా ఇంగ్లాండు జేతములకు ప్రాంసు గుమారు 85,000 బంగారు ప్రాంసులను బాకీపడియున్నది. జర్మనులపైనున్న మీపాటి ఎప్పుటికైనను చేరునని ప్రాంసు ఆశతోనున్నదా? ప్రాంసుగ ప్రాంసుజర్మను ప్రజలమును ఆక్రమించుకొనుటయు, ప్రాంచి యాధిపుత్యమును ఇంగ్లాండు ఆమెకా జేతములు వదలుకొనవలెననియు నూచనప్రయత్నము, అపాయకము. ఇట్టిజానాగరక, యక్రమ, చర్యలకు ఆమెకా ఏదగింపజూడదు.

ఇంగ్లాండు దేశము

చరిత్రకారుడు ఇంగ్లాండునుమాత్ర మెప్పుట్టికైనను ముఖించును. జర్మనీజేతము బ్రిటిషుమును విక్రంపముజేసి ప్రాంసువై వంతువెడలినదాదే నెనుముందాడక ఇంగ్లాండు వెంటనే యుద్ధమునంగీకరించెను. యుద్ధవ్యవహారములం దారి తేలినవా రెల్లరు మధ్యయురోపు జర్మనీచే జయింపబడెను వచ్చునని చెప్పించెడిరి అట్టిసమయమున తాననేకప్రయత్నములపాలై నావికావ్యాపారమున కడ్డులిగింది ఆపాక ముత్యము నట్లుచేసినది ఇంగ్లాండుజేతము. జాలకాలము మిత్రమండలిపక్షపుజేతము యుద్ధము చేయుటకు కత్తితేనెపుడు వానికి సాధనసాధనగ నొసగి ఎప్పుడు కృషిచేసినది యింగ్లాండుదేశము. అన్నిటికన్నను, యుద్ధము ముగిసిన తరువాత యూరోపుకాంతికోటను పునర్నిర్మాణము కొనవలసి విశాలభావముతో ప్రవర్తించుచుండినందులకు ఇంగ్లాండును కొనియాడవలెను.

ఆగ్లో-కాక్సు జాతిలో జేసిన యమెరికా ప్రపంచము నందు తన ప్రతిష్ఠను గాపాడుకొనవలెనన్న బ్రిటిషువారి యభిప్రాయమునే యంగీకరింప వలసినయ్యును. యూరోపు పునర్నిర్మాణములోనను ఇంగ్లాండు ఆమెకా జేతములకు సంపూర్ణ సహకారముండవలెను. లేదన్న విశాసము కలుగును. కొత్త యుద్ధములు బయలుదేరును. యూరోపు స్థితిచమై నాగరక ప్రపంచమున పేరుప్రతిష్ఠ తేకయుండవలసినయ్యును.

అప్పులను నవ్వములను గెలుపొందినవారిని, ఓడినవారిని తోసికొని నెరుగుచే నాక్రమించవలసిన ప్రజలములను వదలి పెట్టి జర్మను నీయున్ను ఓడిపోయిన జేతములను వదలిపెట్టిన గులభముగ క్లిష్ట స్థితి తప్పిపోవును ఇంగ్లాండులోనే సామ్యపడి చేసినచో కాంతిని వదులుటకు ఆమెకాకు ఆవకాశములే కలుగుగలవు గెలుపొందుట కన్న, నిట్టి కార్యమునకు సాధించుటకే కాగరక ప్రపంచము ముందుముందు స్తుతింపగలదు.

యుద్ధమునకు జగతమునకు కారణములను తప్పించినచో పరపతి గౌరవము అన్యతాకాక విశ్వాసముగలుగును. పదార్థముల యుత్పత్తియు బాగుగనుండును.

అప్పులను వదలుకొనుటకు ఒకే యాత్రేకణము జూపవచ్చును. జర్మనీ కిందువలన ప్రత్యేకలాభము చేకూడవలెనని తలంతురు కాని జర్మనీ ప్రస్తుతము ఆధోగతియుండు ఓడిపోయి యున్నది. మరల తలంతుకొనట కింకను ఎంతోకాలము తట్టును. అవిభక్తముగ గాక జర్మనీకి ఆవకాశముల నొసగినయెడల తనయంతటకానే ప్రాచీనజేతములను చక్కబెట్టుటకు ప్రాసక్తియును, ప్రాసక్తియునట్లు చేయవచ్చును యుద్ధమునందు ఎక్కువనవ్వము పొందిన ఇటలీజేతమునకును జర్మనీ కొంతభాగమునకును సంగీరింపవచ్చును. దండెట్లొడిగి ప్రాంచి కరగజూప జెత్తియుననకన్న ఎక్కువనవ్వము పొందెను. ఆపరాకాలము నవ్వము కట్టిచ్చెదనని జర్మనీజేతము పలుమారు ఒడంబడినది.

దుష్టసమూహము

ఇక నున్నట్లు ముగ్ధమునామానకు సంబంధించినది. ప్రాంసు, ఇటలీ చల్లంపజాలని అప్పులను, కట్టలను చల్లంపునని ఆమెకా, ఇంగ్లాండు జేతములు కొరుకున్నవి. నవ్వహార సంఘమువారి యవకరికక నిర్ణయములవలన ఇంగ్లాండు, ప్రాంసు ఇటలీ జేతములకలసి జర్మనీని యర్హమగు మొత్తముల చెల్లింపునని యొత్తిడి కలుగచేయుచున్నది. ఎంత ప్రయత్నము జేసినను జర్మనీజేత మామొత్తములను చెల్లించుటలు? ఈలోపుకు మధ్య యూరోపు హరిపోవుచున్నది. యూరోపులోని జేతములు

దారిద్ర్యమును నిలబడుట పోవుచున్నవి. జేతము ప్రబలుచున్నది. ప్రాత తర్జనము మరల పొడనూపుచున్నది. కలహములు మొదలగుచున్నవి

గొప్పకార్యములను సాధనములను నిర్ణయించుట కిది తగిన సమయము గాదు. జర్మనీ కత్తవనరముగ సహాయము చేయుటయు క్రమము. జర్మనీ సంపూర్ణముగ కిరణమయ్యెనా యూరోపు ఖండమునకంతకును దారిద్ర్యము వట్టివట్టి. పునర్నిర్మాణమునకు సాధనములను చేర్చుటకు ఆమెకాకాదే తగియుండును. ఇంగ్లాండు మాత్రమే ఏదనికైనను బూనుకొనినచో ప్రాంసు నందనూయభావము మెచ్చును. అట్టిసందర్భములు కాంతిసంరక్షణకు ప్రతిపాదముగ నుండును. ఇప్పుటికే వికల్పము కలదు. వికల్పము సంపూర్ణగాకముండే పునర్నిర్మాణసాధనలకు బూనుకొనటయులేదు.

అప్పులను తోసికొని అన్యతాకాకమునామాన నవ్వహారములను మానుకొనిన, ప్రపంచస్థితికి తగియుండును. సంధిపత్రములు

నవ్వహారముల నిర్ణయము పలుమారు మాటలు తట్టినందుచున్నది. సంధిపత్రము లెంత యనుచితములైనచో, దీనినిబట్టి యే కనుగొనవచ్చును. ప్రస్తుత జర్మనీపరిపాలనను పోయి స్వాతంత్ర్యజేతములు స్వేచ్ఛ గలిగి మెలంగ గలంతకుట సాయము తొలగించుట, దాంజిరుకొరదాదనక నెలకొనియు పోరెడుకొన్న, పోరొహము... లుండిచేయుట, హంగరీని బాధలుపెట్టుట, ఆస్తియా కష్టములు, అట్లే నిలిచి యుండును.

ప్రస్తుతమున్నట్టిజాతీయమితికి గౌరవముగాని ప్రతిష్ఠగాని లేవు. ప్రస్తుతపు సంధి పత్రములవలన సంరక్షణ వదురకలెన్న తగినది. ఆమెకా ఆసమితిలో చేరి ఓడిపోయినజాతులను గూడ చేర్చి 5, 10 వక్షాబాలను మార్పు గావించ జేసినగాని సమితికి మరల గౌరవము ప్రతిష్ఠవ కక్కవు. సంధి పత్రము లోనుండే యవకరికక అప్పుడు సమరంబగును. ప్రస్తుతపు సంధిపత్రములను పాడుచేయుచో సమరంబగును. అసాంకారముడైన సవరణముగల దుర్బలము. విజయము పొందినవారే సందేహములతో గూడియున్నారు. కనుకనే సవరణ చేయుట కవకాశములున్నవి. ఎవరును ఈజేతములములను నమ్మును. స్వాతంత్ర్యముని న్యాయముని ప్రజాశక్తియుని అవి యేమేమో అట్టహాసముగ బలంబుచుండును. రైతునడిగిద్ద జరిగిన కార్యముల జూచినపిమ్మటనైనను జర్మనులు మోటువారు కాదని యూహింపవచ్చును.

1914 సంవత్సరమున ప్రాంసువై చెరులబడెనపుడు, సంరక్షణకై ఇంగ్లాండు వెంటనే యొరెంచెను. రుష్యాదేశము వేలకొలది మనుష్యులను బంపెను. ఇటలీని ఉత్సాహపూర్వకమై ప్రాంసుకు వెంటనే సాయపడెను. ఆమెకా తనయుర్యాయుగు ధనమును, నేలను సమర్పించెను భావికాలమునగూడతకకట్ట జరుగునని ప్రాంసు కలనైన తలంపగలదా? జర్మనీవై ఎంతకాలము స్వాతంత్ర్యముగలదు? రొమేనియా పోరెడుజేతములెంతకాలము రానన్న వానిని కప్పించ నెంచును?

ఇట్టికీ వ్యతిరేక తప్పించటకు సాధనములు లేవు. సాధనముల నన్వేషించవలెను. అతికనైనకయజమాన్యకర్తల పోయి స్వేచ్ఛయుండిన రుష్యాతోటి వర్తకము నుకరముగ జరుగును. బాల్టి విజయనందు ఎట్టిలోపము లుండినను యూరోపులోని భాగ్యవంతుల దురాగతములను బోధించగలిగెను. జర్మనీకి మరల స్వాతంత్ర్యము లభించిన రుష్యాకష్టములు చాలవకు తొలగును. మహావృద్ధియనునద్యము నులభముగ పరిష్కారమగును. వాండెల్లపుగారు పరిసరముల దారిద్ర్యమున నుండి జర్మనీజేతముపడవకరముగ నుండక మాదు. పలుమారు కొంగర్లపడుచుండే రూపు యూరోపును ఎప్పుటికిని ప్రాణోన్మదముగ నేయుండును.

వ్యాపారసంఘము

యుద్ధనామ, సామగ్రి, నేలలు భారము తప్పినతరువాత పెద్ద ఆర్థికసంఘముల నెలకొల్పవలసిన యవకర్తక యేర్పడును. అస్తియా హంగరీకార్యమునుండి ప్రజలములను స్వాధీనము జేసికొనుదేశములు - ఇటలీ, హంగరీ, జెకో-స్లావోయా, పోరెండు జ్యూగో-స్లావియా-లకన్నియు నొక వ్యాపారసంఘమున నుండవలెనని నేనిదిరక యొమారు నూచించియుంటిని. పెద్దపెద్ద పరిశ్రమ లడుగంటిని. చిన్నవి సంక్షిణములకలముల చాటునబడి తన్నుకలాదుచున్నవి వర్తకము వందపడినది ఒకరేవులు కళాపీఠములైతివి. వానిని జూచినపిమ్మట, వాని పూర్వవైభవముమాత్రమేజ్ఞ సీసమయ్యును. వ్యాపారసంధిపత్రములు, ఒడంబడికలు జరిగినపిమ్మటగాని, ఈ ద్రవ్యవిశాసము తప్పుదు. సంధియుద్ధములు ద్వంద్వస్థితిలోనుండును. ఇప్పుటివరకు, క్లెమెన్కో గారు నెప్పిట్లు సంధియుద్ధమును సాగించుకొను నుద్దేశ్యముతోనే జరుపబడుచుండెను. నిజమగు కాంతిని

నెలకొల్పటకు సాధనముల వారములకు పీఠములదా? ప్రస్తుతవర్తమానముల అప్పులు అన్యతాకాకమునామానముల ఉన్నంతకాలము నిజమగు కాంతి నెలకొనజాలదు. జర్మనీస్వాతంత్ర్యమును చూచి బీభత్సగావించుచుండు రాగిజాతెములతో నుండక తి న ము . గ లా గు కొ న వ లె న న్న నే మి యాకు దు ర దు. జేతము దోపిడి యభిప్రాయములు మెచ్చినందున యూరోపునందు ఈర్ష్యాగ్రస్త మైనది. ఎక్కడ ఏక్కణము ముప్పు గలుగునో యని ప్రతిజేతమును దిగులుపడుచున్నది. నిర్మాణమునకు గాని విశాళమునకు గాని యూరోపునందు తైర్జ్యముగ నెట్టి కార్యమును సాధించుటకైనను సాహసము చాచుచున్నది. ఓడిపోయిన జాతులను సంపూర్ణముగ రూపుమాడవలె నను యుద్ధజేతము ప్రబలుటచే యూరోపు ఆర్థికస్థితి క్షీణించినది.

గెలుపొందినవారి, తేమముతోటకైనను. పునర్నిర్మాణకార్యములకు బూనుకొనట - యవసరమని విదితమగుచున్నది. సత్యమును చాటు గౌరవము ఇంగ్లాండునకు దక్కెను. కాని అసత్యమును ఆవరణలో సత్యముగ బెట్టుగౌరవము ఆమెకాకు దక్కిన దక్కగలదు. ఈపనికి బూనుకొనవారికి అసమానముగ గౌరవము, పరిష్కారము కలుగును. ద్రవ్యములనను యుద్ధవిజయములను గలిగెడి దానికన్న వారికి గలిగెడి గౌరవమునకు విలువ అత్యంతాధికముగ నుండును.

లాహోరులో లాఠెన్సుసీలావిగ్రహమును తొలగించుట

వల టేరు, సేనానిలేఖ
లాఠెన్సు సీలావిగ్రహమును తొలగించుటకు గూర్చి మీ శేషచేతీతో వెంటనే తెలుప గౌరవము మీరించుటకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుక పోయినను మీరు దానిని తొలగించ జాలకపోయినను మేము దానిని తొలగించుటకు ఫిర్యాది రిక చేసినందున ప్రయత్నము చేసెదమని, లాహోరులో జాతీయవలంబీన దేశము ప్రధానసేనాని లాహోరు మ్యూసింపట సంఘము నియోజక సభ్యులక దక్షిణి ప్రాసెను.

మహాసూదులచే జిక్కినవిమానోద్దోగుల గతి
జుల్హా మహమూదుల తమచే జిక్కినయువకులను విమానోద్దోగులను ఇంగ్లీషువారు బంబులను జేయుట మానుకొనవలెనని జిడుచుచున్నారు. మిగిలిన విషయము లన్నీటియందును సిక్కితులు కాంతిస్థి నొందినవి.

శ్రీయువసత్త వాలాగారు
తాతాకంపెనీ చెందిన శ్రీ యస్. డి కల్లత్ వాలాగారు బొంబయి విల్లుయజమానుల సంఘమున కుపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కెన్యాలోని భారతీయుల దుస్థితి
ఆంధ్రమానుగారి యభిప్రాయము

కెన్యాలోని భారతీయులను విశాపీయులు బెడరించి విషయమును తీవ్రముగ నాలించింపవలెను. ఈ బెడరింపులను తీవ్రముగ ఖండింపవలెను. ఇట్టిబెడరింపుల కిదియే మొదటిసారికాదు. 1921 క సం॥ రజ్యపుత్రున ఇంపీయల్ కాన్ఫరెన్సు జరిగినపుడు భారతీయులకు సమానముగ నాక్రమ నొసగవలెనని తీర్మాన ముపాడింపబడినప్పుడు దక్షిణ ఆఫ్రికావారు ఆంకు వ్యతిరేకముగనండిరి. దక్షిణఆఫ్రికా, తూర్పుఆఫ్రికాలను తీర్మానమునకు ఒద్దములు కాకుండ చేయుటకు చాల ప్రయత్నముచేసి విఫలమైరి. వెంటనే కెన్యాలోని విశాపీయులు భారతీయులను బెడరింపమొదలిడిరి. అప్పుడు 1921 క సం॥ నవంబరునెలలో గవర్నరు కె ఎన్వెల్లూనాగారు సమాధానము తుదిర్చిరి. అనంతరము 1922 క జనవరిలో లండనున గారమున జరిగిన విందున విశ్వప్రకారములో గారు తాము అంగీకరించి సంతకము చేసిన కాన్ఫరెన్సు తీర్మానము నాకు విశదమగు సుతవ్యాసము గావించిరి. భారతీయులలోని యువశక్తి, మునిత్యావ్యామోదములపజేయుటచే దీనినిగూర్చి క్షయము చేయబడక. రోజులు గడపుచున్నాయి. ఎన్నికలకు పూర్వము క్రొత్త గవర్నరు కె రాబర్టు కారిండ్కో గారు ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయమును విశాపీయసంఘమునకు తెలుప వాని దానిని వెంటనే నిరాకరించిరి. అనిర్ణయము జరుపుకొనవల జూరవచ్చు ముగావించుమనీకాద వారు బెడరించుచున్నటులు తంతిజాట్లు తెలియవచ్చుచున్నవి. సర్ కాబర్టు కారిండ్కో గారు విశిష్టము పడరినా నమర్చుము. కాని ఈవిషయమున ఇండియా ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వములకు చేయుతనొసగి యిట్టిబెడరింపులు కొనసాగకుండుటకును సక్రమపరిపాలనమునకు భంగముకలుగకుండుటకును పనిచేయవలెను.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ప్రాప్తినియలు సర్వీసులు

1923-24 సంవత్సరమున ప్రాచీనముల గ్రంథములను
 ఈ వ్యాసుల కాలమునాటికి ఏ చొప్పు
 చేయుటకు తగ్గించి ఇయ్యవలయును. ఇది ఖర్చు
 తగ్గించుటకు తాత్కాలికముగ చేయుచున్న విధములు
 ప్రతివత్సరమున నిర్ణయింపబడును. సేవముల వివరములై చూచు
 తర్వాత వివిధ సేవలను నిర్ణయించుచున్నట్లుగాను ఈ ప్రకృతి
 ముందు నున్నది.

సాహితీ:—ఇదివరలో తెనాలిలోని సాహితీకమిగ
వారిచే ప్రకటింపబడు సాహితీ ప్రతిక దుండుభిక్షాను సంస్థాన
మార్గశిర మాసమునుండి మాచే ప్రకటింప బడుచున్నది. చందా
దారులు ఇంతటినుండి అందుకు సంబంధించిన చందానాని ఉత్త
రప్రత్యుత్తరములుగాని మా కేపంఁగోరెడము. సంపాదకులును
వాణిజ్యులును ప్రకస్తికముగా మారినందున కుశాలములలో
పులిక పంజలై: పోతిము. మార్గశిర పుష్యమాస సంచికలు రాగు
నుకలిపి వంపుదుము. కొందరి అంశములు మేనేజర,
కారవ భాందారముద్రాకాల, తెజవాడ.

చాత్ర కల్పము

ప్రాతవారపత్రిక

ప్రతి ఆదివారమును ప్రకటింపబడును.

మహాత్మాగాంధీ గ్రంథాలయమువారిచే యాభ్యుక్త నడువ జనుచున్నది. దీనికి నిత్యార్థవేదికగా వ్యాసములకావాయునుండురు, వెనుక రెండోండు సరిగా ప్రతిక నడుపబడునగాని యీ మధ్య కొంతకు కాలమునూత్రము నిలచిపోయినది. 1928 వ సంవత్సరము జనవరి నుండి మరల ప్రారంభింపబడినది. కావున ఈ కార్యక్రమ శివుడు శివశాస్త్రగారు జనవరి 21 వ తేదీన మొదలైన ప్రాతపత్రికను మా కార్యాలయమునకు పంపిరి. బృశజ్జరతో కలదుకొంటిను. ప్రాతల ప్రకటింపబడినందున నైక్యోష్ణయలు ప్రతికలలో వలె తరుముల లుకుని పోతదు. కాగుగా తెలియుచున్నది. ప్రస్తుత కాబట్టి దుబివివరములను గూర్చిన వ్యాసములు వార్తలు కమ్యూనికేషన్లను గురించి గలవుగాని యీ ప్రతికను చందా ఎంతో ఎచటెచట పంపబడినో అట్లు వివరములను తెలిసికొనుటకు వివరించుటకు ప్రతికయందును లేఖకులనుగూడ మాకట్టి అవకాశమును చిత్రించినది. వారములకు చాలి చిరికిలుచున్నాము. దీనివలన వారు మాకు మరల ప్రాసినచో కావలసిన అనుగుడ నపుడు ప్రతికామఖియన తెలుపవలెను.

మునందలి తెలివితేలియే నైస్యము

దానియభివృద్ధికి యుపసంఘ మేర్పఱుపబడుట 22 వ తేదీన గవర్నరుగారి యధ్యక్షతన జరిగిన సభలో 200 డేరమున తెలివితేలియే నైస్యమునకు నభిమానము ప్రకటింపబడును. తగిన కట్టదిట్టముల కేరములకును ఉపసంఘ మేర్పఱుపబడును.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0
తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయలినీ వ్రాయబడినవి.
తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
నెం, 7 తంబుకెటిపీథి మద్రాసు.

బైండు చేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes items like 1 భాగము 800 పేజీలు, 2 భాగము 272 పేజీలు, 3 భాగము 280 పేజీలు, కాశీమజిలీలు. 1 భాగము 488 పే.

రు 500-లు ప్రధమ బహుమానము

జ్యోతిషరహస్య బహుమాన పరీక్ష 30-4-23 తేదీన జరుగును.

ఈ కులభము, ఫల మధికము. ఈ బహుమానముల గోరకు తరగ్గానముల పరిచారము ప్రయత్నము చేయవచ్చును. ఈ పరీక్షకు స్త్రీలును, పురుషులును కూడ దరఖాస్తు లను చేయవచ్చును. ఎవరియిందో వారు కూర్చుండి "జ్యోతిష రహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్ష ప్రశ్నలకు సమత్తర లు వ్రాయవచ్చును. మాకలింగ జ్యోతిష నిలయమునందు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథమును తెప్పించుకొను ప్రతివారును పరీక్షకు దరఖాస్తు చేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-4-23 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు. ద్వితీయ బహుమానము రు 500-0-0. తృతీయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షవలనిలాభములు, బహుమానముల వివరములు ఇంకా మరికొన్ని భాగట్టాలు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్య గ్రంథము అనేక సంచికలలో వ్రాయబడినది. ఒక ప్రతి వెల రు 2-8-0 పుస్తకములకు దిగుత చిరుశామాట వ్రాసినవి. పి. గా పంపబడును. శ్రీకలింగ జ్యోతిష నిలయం, విజయనగరం విశాఖపట్నం జిల్లా.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫర్మసి లిమిటెడ్

తిరుపతి బ్రాంచి (చిత్తూరు జిల్లా)

వసంత కుసుమాకరము, మకరధ్వజము, చ్యవనప్రాసనము మొదలగు శాస్త్రోక్తమైన ఔషధములు విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. నాలగవ వంతు సామ్యు అవ్యాప్యగా పంపిన వి. పి. ఆర్డరులు తక్షణమే పంపబడును. వ్యాధి లక్షణములు, ఎట్లు కలిగినది మొదలగునవి వివరముగా వ్రాసిన తగిన ఔషధములు వి. పి. గా పంపబడును. మా క్యాటలాగు కావలసినవారు ఒక అణా స్టాంపుపంపవలెను. Dr. S. Rajaram Rao, A. M. A. C. Bhishaevara, Physician incharge Tirupathi.

కవితావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

- శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్కవితార్థులును, వివిధావధాన ధురీణులునై పేరొంది ఖీ శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి. 1. మహేంద్రవిజయము: ఇది మహేంద్రుడు వామను సహాయమున బలిచక్రవర్తిని జయించిన కథ మహావారములైన శృభావర్ణనములతో సంతయుం జక్కగా వర్ణింపబడినది. ఇందలి శృభావర్ణనము, ఋతువర్ణనము వామన ఘట్టమును జదివి తీవ్రమయిన. దీనికి పుటలముగను మనోజ్ఞముగను వ్రాయబడిన పీఠికగూడగలదు. సాధారణ బైండు 0-12-0. కాలికోరు 1. 2. రామరాయవిలాసము: ఇది యొక యుత్తమ గ్రంథము. ఇందలి కవిత్వము కడుగుగను సరసముగను మృదుళ ముగను వెలయుచుండును. అభునాతన గ్రంథములలో దీనికి సరివచ్చు గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ బైండు 0-8-0 కాలికోరు 0-10-0. 3. రామచంద్రోపాఖ్యానము: ఇది వారహా కంఠేష్వర శిష్యుడు కాటా వ్యాసముని గ్రంథము శ్రీమద్రామాయణము ననుసరించి మొదటియాలు కాండములందలి కథయు సంకుచితముగ వర్ణింపబడినది. శైలి ధారాళముగ నున్నది. సాధారణ బైండు 0-12-0. కాలికోరు 1-0-0. 4. భద్రాపరిణయము: ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణాద్యనేక గ్రంథములు రచించి వన్నె కట్టిన అల్లమరాజు నుబహుశా కవిగానే రచింపబడినది. ఈయన విరచించిన గ్రంథములకెల్ల నిది శిరోమణి. శ్రీ పీఠికాపురాధిపులును గీర్తిశేషులును నైన శ్రీ గంగాధర కామరాయశ్రభువు వారిచే గృతికొందబడినది. ప్రస్తుతపుటలకు శ్రీ నూర్యరాయ బహద్రువారి యాజ్ఞ నను సరించి బహుశ్రీ పురాణపండ మల్లయ్య కాస్తూరివారిచే వ్రాయబడిన నుబోధించుచు చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణ బైండు 1-4-0. 5. ఆంధ్రనూత్రభాష్యము: ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యాజ్ఞానుసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ పండమల్లయ్య కాస్తూరివారిచే మూలానుసారముగను నుబోధముగను దొంగింపబడి దెమ్మివైజున జక్కగ నాలుగుభాగములుగ ముద్రింపబడిన 1898 పేజీలగుల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తముగ నాలుగుభాగములు నొకసారి కొను వారికి 8-0-0 లు మాత్రమే. 6. ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము: ఇది పింగళి నూరనాధ్యునిచే రచింపబడినది. గ్రంథపాఠ్యము లోకవిదికమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారి వెలపుప్రకారము పూర్వపుటల ననుసరించి పరిశుద్ధముగ వ్రాయించి 12 మాత్రీపురాణ పండమల్లయ్య కాస్తూరివారిచే లఘుటీకవ్రాయించి దెమ్మివైజున షెడరు వెలుతు కాగితములమీద జక్కగ ముద్రింపించి కాలి కోరైండు చేయింపబడినది. 1-4-0. N. B. నై గ్రంథములన్నియు వాంఛల యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారి విశేష ధనకృత్యమునకుద్దముగ నచ్చొత్తించి తక్కువవెలలకు లభించునట్లేర్పాటుచేయించిరి. కావున నింత కులభమాల్యమునకు దొరకుచున్నది. లేకున్న నితరులెందు చెల్లు మూల్యమువిన్నవను నట్టి పరిశుద్ధపుటల దొరకుట దుర్లభము. ఈ పుస్తకముల కన్నింటికి తపాల ఖర్చులు వర్గరాలు కొనువారే భరించవలయును. గ్రంథములు వలయువారి క్రిందివిలాసములకు వ్రాసిన గ్రంథములు లభించును. ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes items like తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు, హిందీబాలశిక్ష, హిందీమొదటివాచకము, ఆంధ్రోద్యమము, శ్రీరామవిజయం, ఆరాధనవిధి, శిబ్దకాముది.

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు తెట్లు? (3) వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

అమృతామలకతైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెదడునకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును తలమెప్పులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చునలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన నైతరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్పసిద్ధి చెందినది. శ్యాకింగు, పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసార్పు 1-0-0. క్యాటలాగు ఉచితము. తంజివిలాసము: "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసానికి అణాలు ౧౦ మాత్రమే.

అమృతాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

అమృతాంజనము డబ్బీలో { 109, ప్రేరి రోడ్డు, భొట్ల - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అర్పణము!! (మించిపోవును!!)

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

ఆద్యలాభా!

1. కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు వెద్దలపాడులోని నా లాటరీ మ్యూనిసిపల్ నెం 148 రు ౫ల రెండవవసతి అడ్డంకుల వీరువారి ఫీట్టింగు సహా గవర్నమెంటువారికి తెలియజేసినమాటల లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వాతదినాన దొరకవు.
2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే కేసీయిచ్చును. ప్రజలకు అర్హతకలలోను, స్వరాజ్య ప్రతికలలోను, ప్రచురణచి గొప్పయిదొంగనైతే, వెద్దలపాడులోని ఏలూరులోని లాటరీ కలబుడును.
3. ఈ టిక్కెట్లవల్ల కమాలయ్యే సామ్యులలో యెంట్ల కమిషన్ వగయిరా ఖర్చులపొస మిగతాసామ్యు లాటరీ వేయవరకు ఏలూరు నెంట్లలో కో అపరేటివు బ్యాంకింగ్ నుంచును.
4. ఈ మేడకు తనఖాలు వగయిరాలేవు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతభర్తలతో క్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టర్ చేయించుకోవలెను.
5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమపేరు, నివాసము స్పష్టముగ వాసి టిక్కెట్లు 1-కి రు 5.0.0 చొప్పున వేర వున్నాయెడల చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగ టపాలో పంపుదును. 10 టిక్కెట్లు ఒకసారి కొను వారికి ఒకటి టిక్కెట్లు కమిషనుగా నిర్వహింతును.
6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు పంపినదే జవాబు యవ్వబడును.

మాటూరి సర్వేశం.

మేడకాట్ట వారుడు,

వెంటుక లే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్చైత్రో తుడి రాకమునకే త్వరపడును. తుడిచుచుట వెంటుకల పెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడవవును.

అంతవరకు రానింతవరకు.

నేడే

కామినియా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వర్ చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి కోగ మున్నును, కోర ముంద్య మున్నును, యిది నిర్వహింతును.

వెంటుకలు తిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు వరల యెక్కుటి నెత్తనమున గల్గి వట్టు కల నుండి నెరయించుదును.

ఈ కోవానకే దీనిని వరిపించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు పుట్టి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినియా తలనూనె నిన్ను శర్యోక్త్యున్నదిగ జేయును.

నెల యెట్టి 1-కి 2-కి మాపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించుచున్నామి.

ఇది మందు లమ్ముగా రందరివద్దనున్ను, నరకు లమ్ము

నూరు గుణానక ప్రత్యేకము, లేక అక్షర కావలసినవారు వాణిజ్యము నుడ దొరకును, లేకున్ను,

"టెటో దిల్ బహారు" కు వ్రాయుము.

ఇది రిజర్వర్ చేయబడినది. అత్యుత్తమ గుణముగలది.

1 టన్ను యెట్టి 1-కి ధర రు 2-0.0

1 టన్ను " " " 0-12.0

1 టన్ను " " " 0-8.0

కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాంబందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన నానకచుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును

హోం యెంట్లు:-

ఆంగ్లో యిండియా డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

165 బమ్మమకిడు, బొంబాయి.

ముఖ్య గమనింపు (29-1)

మోక్షాత్మతములు

(6) బెనారస్ సిటీలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలు వారి బహుముక్తనివారికి నాకు అత్యుత్తమమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావ్యాధి లేదు. ఇందుకై వారికి నేను నా కృతజ్ఞతా పూర్వమున నందనములు చేయుచున్నాను.

రంగున్

బాబులాల్,

80-6-19

హృదయస్తుత.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాంబూలముతో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, నర్మిపాతము, కడుగు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగ్, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనొప్పులు, మొదలగు ఆనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యవాయుధమువలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-8

200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0.4-0; డబ్బా సీసాలు రు. 2-8-0

వి. పి. చార్జీ ఎన్నిటికై నా రు 0-6-0.

వి.పి.వి.అండు క. అండు నెండ్లసమాజం, వెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా.

వనోపధిసరస్వరి

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు కేరన్నీ గాంబిని ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటైతేనను కపాలాఖర) విచిత్రముగా పంపబడును.

విలాసము వి. డి. సావంత్

నెం 144 కనకవాడీ, బొంబాయి

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమనక తోకాకము

కథనము లేదు. పిడికారితో కని లేదు. ఎంట్లు, కెంట్లు, కచ్చు, అను నూనెలు విధముల గా X కో X ము ను చూచు. పూటలలో చూస్తును. స్త్రీల నుండు వ్యాధులకు కూడ ఇది కాళివళము. (851) డబ్బా 1 కి రు 2-4-0

గంధర్వి ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

రత్న పురుష లేహ్యం

గుభివ్యాధులను, అతిసంభోగమువలన ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన కుక్రమమును పోషించి బలముకలగ జేయును. ఈ మాలికామహిమ తెలియనివారు రుండరు. విశేషించి వ్రాయ నవ గరము లేదు. శే 1-కి రు 2-4-0 లు. కొరువారికి శేట్లగు డిచితము.

వట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

సర్వవృశ్చిక విషనంబీవిని (రిజిస్టర్)

తేలుబట్టిన తక్షణమే ఈ విషనంబు వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక వాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. నెల పాకెట్లు రు. 0-8-0 పోస్టేజి 0-8-0, 4 పాకెట్లు కొను వారికి పోస్టేజి ఇశాం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్లు 6-0-0. పోస్టేజి ఇశాం.

చిరునామ:- రాయలక్ష్మీ కంపెనీ,

(5) నెం. 44 నంబలయ్యర వీధి, మదరాసు

హోం యెంట్లు:-

హోం యెంట్లు:-

"మంగలి కత్తులు"

కప్పుతాళములు.

అర్ధసోదరులచే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యమింపుడు.

నెంట్ల ధరల కట్టలలాగున వ్రాయును.

వి. నెంక కేశవయ్య అండ్ కో

1 బిల్డర్స్ అండ్ లాక్ టేకర్స్ etc.

నెల్లూరు, (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అడ్డెసు: "ఇండి స్టీ ను" నెల్లూరు.